

IV. De Studerende.

A. Studenterraadet.

I.

I sit Møde d. 18. Oktober 1917 vedtog den akademiske Lærerforsamling, at Studenterraadet, der da havde bestaaet i 6 Aar paa Prøve, nemlig først i 3 Aar og dernæst ved Forlængelse i andre 3 Aar, anerkendtes som permanent Institution.

I Februar 1919 udfærdigedes derefter følgende

Regler for Studenterraadene.

(Journ. Nr. 301/1918.)

I.

Grundregler for Studenterraadene.

(Foreløbig fastsatte af Konsistorium.)

§ 1.

Studenterraadene vælges hvert Aar af og blandt de ved Universitetet immatrikulerede Studerende gruppevis efter Fagstudium. Valgret og Valgbarhed har enhver, som har akademisk Borgerret ved Universitetet, forudsat at han ved at melde sig til Optagelse i den aarlige Liste over de immatrikulerede Studerende har erhvervet Legitimationskort for det paagældende Aar som Studerende under et af Universitetets 5 Fakulteter.

§ 2.

For hvert af de 5 Fakulteter vælges et Studenterraad af indtil 9 Medlemmer. De nærmere Bestemmelser om disse 5 Raads Sammensætning fastsættes af det samlede Studenterraad med Universitetsmyndighedernes Approbation.

§ 3.

De i § 2 nævnte 5 Studenterraad danner tilsammen det samlede Studenterraad.

§ 4.

Studenterraadene er den af Universitetet anerkendte Repræsentation for de ved Universitetet immatrikulerede Studerende. Deres Opgave er at forhandle med Universitetet om Sager, der vedrører de Studerendes Interesser.

Det samlede Raad raadslaar og stiller Forslag om Sager af fælles Interesse for Universitetets Studerende og repræsenterer disse udadtil.

Hvert af de faglige Raad repræsenterer det paagældende Fakultets Studerende i Sager vedrørende deres faglige Interesser.

§ 5.

De nærmere Regler om Studenterraadenes Forretningsorden i deres Forhold til Universitetet fastsættes af Konsistorium efter Forhandling med det samlede Raad.

§ 6.

De nærmere Regler for Studenterraadenes indre Forhold fastsættes af det samlede Raad.

II.

Almindelige Regler for Studenterraadene i deres Forhold til Universitetet.
(Fastsatte af Konsistorium.)

§ 1.

Det samlede Studenterraad repræsenteres overfor Universitetet af sit Forretningsudvalg.

§ 2.

Det samlede Studenterraad indkaldes til Samraad af Rektor, de faglige Raad af vedkommende Fakultets Dekanus. Henvendelse fra Raadenes Side til Universitetets Myndigheder skal ske ved det paagældende Raads Formand til henholdsvis Rektor og vedkommende Fakultets Dekanus.

§ 3.

Over ethvert Samraad lader Rektor (Dekanus) optage en Protokol, der i Korthed skal angive Forhandlingsgenstandene og de trufne Beslutninger. Ved Samraad med det samlede Studenterraad underskrives Protokollen af Rektor og Raadets Formand og opbevares i Konsistoriums Arkiv, medens Studenterraadet faar en bekræftet Afskrift. Ved Samraad med de faglige Studenterraad underskrives Protokollen af vedkommende Fakultets Dekanus og Raadets Formand og opbevares i Fakultetets Arkiv, medens der leveres Studenterraadet en bekræftet Afskrift.

§ 4.

For saa vidt Raadene som Repræsentanter for de Studerende maatte ønske at henvende sig til andre Myndigheder end Universitetet, bør en saadan Henvendelse ske henholdsvis gennem Rektor eller vedkommende Fakultets Dekanus.

2. Formændene for Studenterraadene.

(Journ. Nr. 75/1916, 75/1917, 75/1918, 75/1919 og 75/1920.)

Som Formænd for Studenterraadene har fungeret:

- 1915—16: se Aarbogen for 1914—15, Side 526—27. Som Formand for det samlede Studenterraad tiltraadte fra 1. Oktober 1915 stud. jur. Mogens Knudsen. Som Formand i det juridiske Studenterraad tiltraadte fra samme Tidspunkt stud. jur. Georg Spøhr.
- 1916—17: Det samlede Studenterraad: Stud. jur. Mogens Knudsen, det teologiske: Stud. theol. J. M. Mikkelsen, det rets- og statsvidenskabelige: Stud. jur. Erik Leuning, det medicinske: Stud. med. Siggaard Andersen, det filosofiske: Stud. mag. Hakon H. C. Müller og det matematisk-naturvidenskabelige: Stud. mag. Julie Marie Vinter Hansen.

- 1917—18 Det samlede Studenterraad: Stud. med. Vincent Næser, det samt ind- teologiske: Stud. theol. Aage Bentzen, det rets- og statsviden- til Marts skabelige: Stud. jur. Ernst Ferdinand Gustav Schau, det medi- 1919: cinske: Stud. med. Vincent Næser, det filosofiske: Stud. mag. C. O. Bodelsen og det matematisk-naturvidenskabelige: Stud. mag. N. P. Sørensen.
- Marts— Det samlede Studenterraad: Stud. mag. N. P. Sørensen, det Oktober teologiske: Stud. theol. K. R. Adamsen, det rets- og statsviden- 1919: skabelige: Stud. jur. Christmas Møller, det medicinske: Stud. med. Poul Schultzer, det filosofiske: Stud. mag. Ejnar Gjerløff og det matematisk—naturvidenskabelige: Stud. mag. Hakon Lund.
- 1919—20: Det samlede Studenterraad: Stud. mag. N. P. Sørensen, det teologiske: Stud. theol. J. Blauenfeldt, det rets- og statsviden- skabelige: Stud. jur. Torp-Pedersen, det medicinske: Stud. med. Aage Wagner, det filosofiske: Stud. mag. Just Thorning og det matematisk-naturvidenskabelige: Stud. mag. Bjerring Pedersen.

3. Forskellige Sager.

Under 21. December 1917 indgav det samlede Studenterraad Andragende om Bevilgelsen af et aarligt Beløb af 400 Kr. til Afholdelse af Administrationsudgifter, idet det Beløb paa 100 Kr. aarlig, der hidtil var stillet til Raadighed af de Bøder, som indkom ved for sen Anmeldelse til Universitetets Aarsliste, havde vist sig utilstrækkeligt til Bestridelse af Raadets Udgifter. Dette Andragende fremsendtes d. 2. Februar 1918 til Undervisningsministeriet med Forslag om Bevilgelsen af 300 Kr. i nævnte Øjemed paa Finansloven for 1918—19, men i Skrivelse af 16. s. M. meddelte Ministeriet, at det ikke kunde fremsætte Forslag som indstillet til Finansloven for 1918—19, men vilde være villig til at gøre det paa Budgettet for 1919—20 (jfr. Journ. Nr. 75. j. /1917). Under Hensyn hertil indstillede Konsistorium under 21. Maj 1918 til Ministeriet, at der af Universitetets Udgiftspost l., Forskellige løbende og ekstraordinære Udgifter, for 1918—19 tillodes udredet 364 Kr. 20 Øre til Dækning af Raadets Udgifter i nævnte Finansaar, hvorunder 80 Kr. til Rejse til en Kongres i Kristiania, og denne Udbetaling billigedes med Ministeriets Skrivelse af 31. Maj 1918 (Journ. Nr. 75. j. /1917 og 75. d. /1919).

Paa Finansloven for 1919—20, jfr. Rigsdagstidende for 1918—19, Tillæg A., Sp. 1415—18, bevilgedes derefter 300 Kr. aarlig til Afholdelse af Administrationsudgifter for Studenterraadet. Paa Tillægsbevillingsloven for samme Finansaar bevilgedes desuden 50 Kr. til Dækning af Merudgift til Papir og Porto m. v. i Finansaaret, jfr. Rigsdagstidende for 1919—20, Tillæg B., Sp. 3293—94. Under 18. Januar 1919 indgav Raadet imidlertid Andragende om, at Tilskudet maatte blive forhøjet til 800 Kr. aarlig (Journ. Nr. 75. a. /1919). Dette Andragende fremsendtes under 8. Februar 1919 af Konsistorium til Undervisningsministeriet og paa Finansloven for 1920—21 forhøjedes Kontoen derefter til 500 Kr., jfr. Rigsdagstidende for 1919—20, Tillæg A., Sp. 1947—98. Paa Tillægsbevillingsloven for

samme Finansaar bevilgedes derhos yderligere 1500 Kr. til Dækning af Merudgift i Aarets Løb, jfr. Rigsdagstidende for 1920—21, Tillæg B., Sp. 3155—58.

— Paa Finansloven for 1920—21, jfr. Rigsdagstidende for 1919—20, Tillæg A., Sp. 1497—98, bevilgedes overordentligt 1400 Kr. til Bestridelse af Udgifterne ved Optagelsen af en Statistik over Studenternes sociale Kaar. Af denne Bevilling var 900 Kr. beregnet til Dækning af Udgifterne til Skemaer, Porto m. v. ved Studenterraadets Indsamling af det statistiske Materiale ved Henvendelse til samtlige de i Universitetets Aarsliste anmeldte Studenter, medens 500 Kr. vilde medgaa til Behandling af det indkomne Materiale i Universitetets statistiske Laboratorium (Journ. Nr. 75. e. /1918 og 75. i. /1919).

— I Skrivelse af 22. Juli 1919 bifaldt Undervisningsministeriet, at der af Universitetets Konto for ekstraordinære Udgifter for 1919—20 udrededes et Beløb af 150 Kr. til Dækning af Raadets Rejseudgifter for en Repræsentant for Raadet ved det nordiske Studentermøde paa Tvilde-moen i Dagene d. 28. Juli—2. August 1919 (Journ. Nr. 75. g. /1919).

— I Skrivelse af 8. April 1920 samtykkede Ministeriet i, at der af Universitetets Konto for ekstraordinære Udgifter for 1920—21 udrededes 150 Kr. til Dækning af Rejseudgifter for Raadets Repræsentanter ved Nordisk Studenterforbunds Kongres i Lund den 26.—27. Marts 1920.

B. Uddrag af akademiske Love.

I sit Møde d. 9. Juni 1915 vedtog Konsistorium forskellige Ændringer i det tidligere udgivne Uddrag af »akademiske Love«, hvorefter disse har faaet følgende Affattelse:

I.

Ifølge Universitetsfundatsen af 7. Maj 1788 bør de Studerende ved Københavns Universitet i deres Studeringer, Flid og Forhold vise sig saaledes, som det sømmer sig dem, der dyrker Videnskaberne og bereder sig til Statens Embeder. De har at bevise Rektor og Professorerne den Agtelse og Lydighed, som enhver efter sit Embede har Ret til at fordre, og hvis de indkaldes enten for Konsistorium eller for det Fakultet, hvorunder de hører, eller iøvrigt for nogen akademisk foresat, saasom for Bestyreren af et dem tildelt Stipendium, har de uden Vægning at møde og i forekommende Tilfælde at gøre Rede saavel for deres Flid som for deres øvrige Opførsel.

II.

Skulde nogen Student gøre sig skyldig i Uorden, Uartighed og Opsætsighed mod sine foresatte, kan der af de akademiske Myndigheder gives ham offentlige eller private Irettesættelser eller paalægges ham smaa Pengemulκτη, som ved gentagen Forseelse forhøjes, eller han kan

udelukkes fra Stipendierne og ved meget grove Forseelser endog relegeres fra Universitetet for en Tid eller for bestandig.

III.

Det er en Betingelse saavel for at indstille sig til Universitetets Eksaminer som for at nyde Legater ved Universitetet, at den paagældende har meldt sig til Optagelse i Aarslisten over Universitetets Studerende.

IV.

De Studerende har fuldkommen Frihed til at følge Forelæsninger og Øvelser, hvor de vil, enten hos Professorerne eller hos andre Lærere ved Universitetet, men det forudsættes, at de ordentlig og stadig benytter Universitetets Undervisning, og at de først efter et flittigt Studium, og naar de tror at have tilegnet sig den fornødne Modenhed, indstiller sig til Universitetets Eksaminer, ligesom det kræves, at den, der indstiller sig til Eksamen, i sit Petitum gør Rede for Forløbet af sine Studier med Opgivelse af de væsentligste af de fulgte Forelæsninger og Øvelser.

V.

For at ingen dygtig Studerende ved Fattigdom skal hindres i at fuldende sit Studium og blive en nyttig Statens Tjener, er der dels af Staten, dels af private Mænd stiftet Stipendier og Kollegier, der kan komme saadanne til gode. Disse Beneficier bør dog ikke tildeles nogen, medmindre hans Evner og Vilje synes at love, at han vil blive dygtig i sin Gerning, og heller ikke maa nogen enten nyde Oplagspenge fra Skolerne eller beholde noget ham tilstaaet Stipendium ved Universitetet, naar han ikke med stadig Flid følger Forelæsninger og i alle andre Maader viser sig flittig og dadelfri. Den, der søger et Legat, skal vedlægge sin Ansøgning en Erklæring om, at han studerer ved Universitetet med Opgivelse af Studiefag og med Tilføjelse af, hvilke Forelæsninger og Øvelser, han har fulgt, eller, hvis han ingen saadanne maatte have fulgt, med Angivelse af Grunden hertil; en lignende Erklæring skal enhver Kommunitetsalumne indsende ved hvert Halvaars Slutning, ligesom der af Eforen kan stilles samme Fordring med Hensyn til andre Legater, der oppebæres i flere Aar.

Løvrigt har de Studerende at holde sig efterrettelig, hvad der i Universitetets Fundats af 7. Maj 1788 og i senere Anordninger er befalet dem vedkommende.

C. Foranstaltninger til Bedste for de Studerende.

1. Studenterbepisningen.

(Journ. Nr. 359/1916, 256/1917, 285/1917, 293/1917, 112/1918, 106/1919 og 26/1920.)

Efter at man ved Universitetet i nogen Tid havde beskæftiget sig med Tanken om at skaffe ubemidlede Studenter Adgang til billig Midt-dagsbepisning, gaves der i Konsistoriums Møde d. 22. November 1916

Universitetets Rektor Professor K. Faber, Referendarius consistorii og Stipendiebestyrelsen Bemyndigelse til i Forbindelse med Regenslæge, Professor Maar at drøfte og eventuelt stille Forslag om det af sidstnævnte rejste Spørgsmaal om Bepising af Kommunitetsalumner. Sagen forelagdes derpaa ved Konsistoriums Møde d. 30. Januar 1917, i hvilket der til dens Behandling nedsattes et Udvalg bestaaende af de ovennævnte Medlemmer samt Universitetets Kvæstor.

Fra Professor Maar modtog Stipendiebestyrelsen derefter følgende Skrivelse af 10. Februar 1917:

»Paa grundlag af de iagttagelser, jeg som læge ved Regensen, kollegierne og for kommunitetsalumnerne næsten daglig i 4½ aar har gjort, anser jeg det for min pligt at henlede Stipendiebestyrelsens opmærksomhed paa, at et meget stort antal af regens- og kommunitetsalumnerne lider af underernæring og derved, uden egentlig at være syge, lægger grunden til et daarligt helbred senere hen i livet eller endog — og dette gælder stadig en meget stor procentdel af dem — virkelig er syge under den største del af deres studietid trods alle forsøg paa at komme sig for de mave-tarmlidelser, den træthed eller den nervøsitet, som de dog kæmper haabløst imod, fordi de ikke er i stand til at fjerne lidelsernes aarsag: den utilstrækkelige ernæring. At dette har de alvorligste følger for de paagældende alumner senere hen i livet, er indlysende. Men ikke mindre indlysende er det, at disse samme alumner heller ikke i den tid, hvor Universitetet mener at kunne fordre, at de yder deres bedste til gengæld for den understøttelse, de modtager, er i stand til at arbejde med blot nogenlunde fuld kraft. I virkeligheden er en betænkelig stor del af alumnerne betydelig nedsat i almindelig sundhedstilstand og arbejdsdygtighed som følge af underernæring, og overordentlig mange er afgjort syge af samme grund. Mange faar kun varm mad et par gange om ugen, og for flere af disse gælder det, at denne varme mad (middagsmaden) er af ringe kvalitet. Kun yderlig faa kan med en saadan ernæring arbejde flittigt aar igennem uden at tage skade for livet.

Tilstanden var saadan allerede før krigen og den dermed følgende dyrtid. Aarsagen laa allerede da i den ogsaa gennem de umiddelbart forud gaaende aar stedfundne forhøjelse af prisen paa fødemidler. I tidligere tider, da føden var langt billigere, kunde alumnerne skaffe sig god kost og dog faa raad til klæder, bøger m. m. Skal de nu have klæder, bøger o. s. v. — og det *skal* de jo — forslaar resten af deres penge ikke til blot nogenlunde tilfredsstillende kost. Med stigningen af priserne paa levnedsmidler følger bl. a. ogsaa, at de alumner, der er fra landet, langt fra i samme udstrækning som tidligere modtager forsyninger hjemmefra, ligesom ogsaa langt færre familjer her i byen tilbyder ubemidlede studerende at spise hos sig.

Det ovenfor anførte gælder allerede tiden før krigens udbrud. Siden da har forholdene forværret sig i en saa betænkelig grad, at jeg, som sagt, føler det som min pligt at gøre Stipendiebestyrelsen opmærksom derpaa og bede den tage under overvejelse, om der ikke — snarest — kunde træffes en saadan ordning, at alumnerne fik i det mindste et solidt maaltid om dagen. Dette vilde efter min overbevisning ikke alene være til den største gavn for alumnerne i deres studietid og i deres

senere liv, men det vilde tillige for Kommunitetet betyde en langt mere rationel anvendelse af de penge, det allerede nu ofrer paa alumnerne.»

Paa Grundlag af denne Skrivelse fremsatte Udvalget, der under Professor Fabers Ledelse arbejdede med de forskellige Muligheder, der frembød sig, først et Forslag, der gik ud paa, at der gaves Alumnerne Adgang til Bispisning i større Pensionater eller Spisehuse paa den Maade, at de af deres Understøttelse betalte et vist Beløb derfor, f. Eks. 55 Øre pr. Maaltid, medens Kommunitetets Kasse saa skulde tilskyde Differencen mellem dette Beløb og Spisehusets Pris. Denne Bispisning var tænkt at skulle staa aaben for Regensalumnerne og de Kommunitetsalumner og Studenter-Alumner paa Kollegierne, som ikke paa anden Maade fik Middagsmad, samt i alt Fald for en Del af de Studenter, der havde fast Understøttelse af Kommunitetets Udgiftspost 2. b. og 2. c. Naar man gik ud fra, at Bispisningen vilde omfatte 300 Studenter og at et godt Maaltid Mad ikke kunne leveres for mindre end 1 Kr., var Udgiften for Kommunitetet ved denne Ordning for Maanederne Marts, April og Maj beregnet til ca. 12,400 Kr.

Med Hensyn til dette Forslag udtalte Universitetskvæsturen i Skrivelse af 17. Februar 1917 bl. a. følgende:

»I Henhold til Lov af 9. Juni 1916 bliver der i indeværende Finansaar udbetalt Kommunitetsalumnerne og Alumnerne paa de 4 til Universitetet knyttede Kollegier en Dyrtidshjælp saaledes, at denne for de førstes Vedkommende ikke overstiger 20 pCt. af Stipendiets nuværende Størrelse, medens den for Kollegiealumnernes ikke overstiger, hvad der for Tiden udredes i Brændselshjælp til dem. I denne Anledning paaføres der Kommunitetet en Ekstraudgift for indeværende Finansaar paa ca. 27,600 Kr., og en tilsvarende Udgift vil i Overensstemmelse med Lov af 30. Januar 1917 paaløbe i samme Øjemed i Finansaaret 1917—18 med Tillæg af 1248 Kr. som Dyrtidshjælp til de paa Udgiftskonto 1. h. opførte polytekniske Eksaminander, altsaa ialt ca. 29,000 Kr. Gennem disse ekstraordinære Tilskud er der allerede givet Studenterne en betydelig Hjælp i Anledning af den forhaandenværende Dyrtid og man mener derfor, at det Tilskud, som Kommunitetet skulde give til Bispisningen, maa bestemmes under Hensyn til den Betaling, for hvilken man under normale Forhold kan faa et godt Maaltid varm Mad, idet der næppe bør gives Studenterne en yderligere Dyrtidshjælp derigennem, at deres eget Bidrag til Bispisningen sættes til et uforholdsmæssigt ringe Beløb. Allerede det, at Studenterne kunne faa god Mad for den før Krigen sædvanlige Betaling, vil under de nuværende Forhold være dem en betydelig Hjælp. Idet man herved straks skal bemærke, at man ogsaa herfra kan give Tanken om Studenterbispisningen sin fulde Tilslutning, i hvert Fald forsaavidt denne indskrænker sig til at være en af de nuværende ganske usædvanlige Forhold dikteret midlertidig Foranstaltning, vil man derfor ikke undlade at bemærke, at den af Konsistorium antydede Betaling fra Studenternes Side af 55 Øre pr. Maaltid maaske vil findes temmelig ringe, idet man dog næppe før Krigen har kunnet faa virkelig ordentlig Middagsmad saa billigt. Hvis man i saa Henseende vilde regne med 60 Øre og et deraf følgende Tilskud fra Kommunitetet paa 40 Øre pr. Por-

tion, vilde det sandsynlige Tilskud for Maanederne Marts, April og Maj herefter blive reduceret med ca. 1100 Kr. til 11,300 Kr. Den eventuelle Udgift for Efteraarssemestret 1917 vil imidlertid blive noget højere, da der maa gøres Regning paa en Bespisningstid af $3\frac{1}{4}$ Maaned, regnet fra Semestrets Begyndelse d. 1. September (medens man i indeværende Semester først kan begynde Bespisningen i Marts), saaledes at der under nævnte Forudsætning maa regnes med en Udgift paa ca. 14,000 Kr., og Foranstaltningens Gennemførelse for hele Aaret 1917 vilde herefter koste Stiftelsen ialt ca. 25,000 Kr. Regnes der derimod med et Tilskud fra Kommunitetet paa 45 Øre, bliver Udgiften for indeværende Semester antagelig 12,400 Kr. og for næste Semester 15,500 Kr., ialt ca. 28,000 Kr. Under Hensyn til, at Kommunitetets Regnskab for indeværende og næste Finansaar som Følge af den ovennævnte ekstraordinære Dyrtidshjælp og formindsket Renteindtægt m. v. efter al Sandsynlighed kun vil komme til at udvise et meget ringe eller maaske slet intet Overskud, er det Kvæsturens Opfattelse, at man maa vise passende Økonomi ved Iværksættelsen af nye Dispositioner og man mener derfor, at man i hvert Fald ikke bør strække sig udover den sidst anførte i sig selv betydelige Udgift. Man ønsker ogsaa herved, efter den Anledning, Professor, Dr. Maars Skrivelse dertil giver, at betone, at man maa tage alt Forbehold med Hensyn til Kvæsturens Tilslutning til eventuel Forlængelse af en Bespisningsordning paa det i denne Sag omhandlede Grundlag udover det Tidspunkt, da de nuværende, af Krigstilstanden fremkaldte Forhold gør sig gældende.

Idet man herefter skal udtale, at man med de i det foranstaaende tagne Forbehold paa det bedste kan anbefale Sagen til Gennemførelse, skal man tilføje, at en Tredjedel af de til Sagens Gennemførelse for indeværende Semester medgaaende Udgifter, nemlig Udgiften for Marts Maaned, formentlig maatte være at søge bevilget under Kommunitetets Budget ved Ændringsforslag til Lov om Tillægsbevilling for Finansaaret 1916—17, medens Restbeløbet synes at burde søges ved Ændringsforslag til Finanslovforslaget for 1917—18 paa en særlig Konto under Kommunitetets Budget.«

Efter det anførte vilde denne Plan blive ret dyr at gennemføre og vilde desuden kun komme et begrænset Antal Studenter tilgode. Da Forslaget kom til Behandling i Konsistoriums Møde d. 21. Februar 1917 blev det derfor gjort gældende, at man maatte foretrække en Ordning, der gav alle Studenter Adgang til billig Mad, og da man saa en Mulighed for en Ordning i denne Retning ved et Samarbejde med de nyoprettede kommunale Folkekøkkener, sendtes Sagen tilbage til Udvalget, i hvilket Professor Axel Nielsen indtraadte. I Tilslutning hertil anmodedes Udvalget om i Forening med to Repræsentanter for Studenterraadet at fremsætte nyt Forslag til en midlertidig Foranstaltning.*)

Udvalget afgav derpaa under 5. Marts 1917 følgende Indstilling:

»I Henhold til Konsistoriums Beslutning har Udvalget fortsat sine Overvejelser af, hvorledes der — som en midlertidig og af Dyrtiden

*) Angaaende de nærmere Omstændigheder ved Forarbejderne til Spisestuernes Oprettelse henvises til en Artikel af Universitetsinspektør Fønss i Ugebladet »Studium« 6. Aargang Nr. 16 af 14. Maj 1919.

foranlediget Foranstaltning — kan skaffes Studenter Adgang til billig Middagsmad under særlig Hensyntagen til den ny Situation, der er opstaaet ved Kommunens Etablering af Folkekøkkener.

Det nævnte Formaal vil efter Udvalgets Mening kunne naas paa en af følgende to Maader:

I. Der ydes de Studerende, man ønsker at understøtte, et Tilskud til Betaling af Middagsmad, som de køber paa et af Konsistorium anerkendt Spisehus.

II. Universitetet indretter en midlertidig Spisesal, hvor der for den normerede Betaling af 40 Øre pr. Maaltid serveres Middagsmad fra Kommunens Folkekøkken for de Studerende, der forud har købt Spisebillet.

Med Hensyn til den under I. nævnte Foranstaltning har fortsatte Undersøgelser af Udvalget vist, at det ikke er muligt i nogen større Stil at faa etableret en saadan Bispisning, uden at der ydes 1 Kr. for hver Portion Middagsmad og det hvad enten man benytter en bestaaende Middagsrestaurations eller man lader en Spisevært iværksætte en samlet Bispisning udelukkende for Studenterne.

Man maatte altsaa, som tidligere foreslaaet, yde hver Student ca. 40 Øre pr. Portion Middagsmad. Antallet af Studenter maatte være begrænset (f. Eks. 300), og der maatte foretages en Udvælgelse. Om de Principper, der burde følges ved en saadan Udvælgelse, var der i Konsistorium delte Meninger; den vilde atter være forbunden med Vanskeligheder og blive Genstand for Kritik. Dertil kommer, at saaledes som Situationen synes at udvikle sig, vil Ernæringsforholdene i København stadig blive vanskeligere, og Trangen til at udstrække Bispisningen til et større Antal Studenter vilde sandsynligvis melde sig.

Udvalget har derfor undersøgt, om de Vanskeligheder, der paa Forhaand kan tænkes at være forbundne med den under II. nævnte Foranstaltning, kunde lade sig overvinde, og det mener, at dette er lykkedes.

Ved Forhandling med Københavns Magistrat har denne stillet sig særdeles velvilligt og tilladt, at Udleveringen af Folkekøkkenmaden kan ske direkte fra Centralkøkkenet til Universitetet. Da Udlevering foregaar ikke blot om Formiddagen, men ogsaa om Eftermiddagen Kl. 5—7, vil man kunne foretage Bispisningen af Studenterne paa en for dem bekvem Tid om Eftermiddagen; med Hensyn til Lokale for en saadan Bispisning er man saa heldig at kunne stille et saadant til Disposition paa selve Universitetet, nemlig det filologisk-historiske Laboratoriums forrige Lokale i Kommunitetsbygningen. Hvis Bispisningen skulde fortsættes i næste Semester og udvikle sig videre, vilde man maaske kunne disponere over Professorboligen i Universitetsgaarden.

I det først nævnte Lokale i Kommunitetsbygningen kan indrettes Plads til ca. 140 Studenter ad Gangen, saaledes at der med 3—4 Hold om Dagen vil kunne bispises indtil 560. Naar Antallet kan blive saa stort, vil man formentlig kunne se bort fra enhver Udvælgelse af Studenterne og lade dem, der ønsker det, deltage i Spisningen mod Fremvisning af deres akademiske Kort og Køb af Billet. Prisen for en saadan burde efter Udvalgets Anskuelse sættes til den normerede Pris af 40 Øre, idet Kommunitetet afholder de med Etablering og Levering forbundne Udgifter. Disse vilde ved en saadan Ordning blive betydelig mindre, selv om Studenternes Antal steg over 500, end ved den førstnævnte Ordning

med et Antal Studenter paa 300. Bispisning med Folkekøkkenmaden har derfor efter Udvalgets Anskuelse store Fordele. Den eneste Betænkelighed skulde være den, at Maden fra Folkekøkkenet ikke af Studenterne blev anset for tilstrækkelig god; men herfra maa man formentlig under de nuværende Forhold kunne se bort. Og i hvert Fald synes det at være givet, at der ikke for Tiden frembyder sig nogen anden Udsigt til paa en blot tilnærmelsesvis saa billig Maade at skaffe et saa stort Antal Studenter Adgang til solid og rigelig Middagsmad paa en baade for Studenterne og Universitetet overkommelig Maade.

Udgiften ved den under II. nævnte Fremgangsmaade vil, beregnet efter et Antal af 500 Studenter i 3 Maaneder, stille sig saaledes:

a. Udgifter til Indretning af Lokale samt Anskaffelse af Borde, Stole, Service m. m. ifølge vedlagte Specifikation	2800 Kr.
b. Udgifter til Ledelse og Assistance, Transport af Maden, Leje af Duge, Køb af Brød, Billetter o. s. v. ifølge vedlagte Specifikation	5400 »
	ialt. . . . . 8200 Kr.

Udgifterne vil kun i ringe Grad blive forøgede, hvis Studenternes Antal skulde stige yderligere.

Om den foreslaaede Ordnings Detailler vil blive givet nærmere mundtlig Meddelelse.

Af de foran nævnte Grunde og særlig under Hensyn til, at Bispisningen med Folkekøkkenmad medfører en betydelig mindre Udgift for Kommunitetet end Pengetilskud til Studenterne, ligesom ogsaa, fordi den, om det skal vise sig paakrævet, vil kunne fortsættes i næste Semester med Benyttelse af det erhvervede Materiale, mener Udvalget derfor, at den under II. nævnte Fremgangsmaade bør foretrækkes, og foreslaar Konsistorium at gøre Indstilling til Ministeriet om, at det nødvendige Beløb stilles til Disposition for Universitetet af Kommunitetets Midler til Iværksættelse af en saadan Bispisning i Tiden fra 15. Marts til 15. Juni d. A.«

Denne Indstilling behandledes i Konsistoriums Møde d. 7. Marts 1917, hvor det vedtoges at søge den af Udvalget under II. omhandlede Ordning gennemført. Med Hensyn til Afholdelsen af de dermed forbundne Udgifter udtalte Universitetskvæsturen i Skrivelse af 7. Marts 1917 bl. a. følgende:

» . . . . . Idet bemærkes, at Universitetskvæsturen under Hensyn til den for Tiden herskende haarde Dyrtid kan give den saaledes paatænkte Ordning sin fulde Tilslutning, skal man med Hensyn til Afholdelsen af den ovennævnte Udgift paa 8200 Kr. udtale, at der intet vil være til Hinder for, at Kommunitetet overtager denne i Betragtning af Sagens overordentlige Betydning for Studenterne forholdsvis ringe Udgift, og at det til Gennemførelsen af Forslaget formentlig vil være nødvendigt at søge udvirket Hjemmel til Afholdelsen paa forventet Tillægsbevilling for indeværende Finansaar af Udgifterne dels til Installation og Montering, 2800 Kr., dels til Driften i de 17 Dage fra 15' til 31' d. M., medens Driftsudgifterne for de resterende 76 Dage af Bispisningsperioden maatte søges afholdte paa forventet Tillægsbevil-

ling for Finansaaret 1917—18. Man skal herefter paa det bedste anbefale en Indstilling til Undervisningsministeriet om,

at der paa forventet Tillægsbevilling for Finansaaret 1916—17 under en særlig Konto paa Kommunitetets Budget tillades udredet ialt 3787 Kr., nemlig 2800 Kr. til Indretning og Montering af filologisk-historisk Laboratoriums tidligere Lokaler i Kommunitetsbygningen til Bispisningslokaler for Studenter og 987 Kr. til Driften af Studenterbispisningen i de 17 Dage fra 15. til 31. Marts d. A., samt

at der paa forventet Tillægsbevilling for Finansaaret 1917—18 tillades udredet under en tilsvarende Konto paa Kommunitetets Budget for nævnte Finansaar et Beløb af 4413 Kr. til Afholdelse af Driftsudgifterne ved en fortsat Bispisning af Studenter i de 76 Dage fra 1. April til 15. Juni d. A.«

Under 7. Marts 1917 tilskrev Konsistorium derefter Undervisningsministeriet saaledes:

»Paa Grundlag af Oplysninger fra Lægen ved Regensen og Kollegierne, Professor, Dr. Maar vedrørende de Vanskeligheder, der bestaar for Kommunitetsalumnerne ved at skaffe sig hensigtsmæssig Ernæring, har Bestyrelseskomitéen for Kommunitetets Stipendievæsen og Konsistorium allerede i nogen Tid drøftet det af Regenslægen rejste Spørgsmaal, om det ikke vilde være formaalstjenligt at give Kommunitetsalumnerne et Maaltid varm Mad om Dagen som en Del af deres Stipendium i Stedet for som nu udelukkende Penge. Universitetet har endnu ikke kunnet tage endelig Stilling til dette Spørgsmaal, der, som det vil fremgaa af det foranstaaende, i første Række har sin Oprindelse fra de Erfaringer, Regenslægen har gjort med Hensyn til Kommunitetsalumnernes Ernæringstilstands Indflydelse paa deres Helbred.

I den seneste Tid har imidlertid Spørgsmaalet om Studenternes Bispisning antaget en noget anden Karakter, idet den herskende Nødstilstand har ført Universitetet ind paa at overveje, om det ikke skulde være muligt som en af denne Tilstand affødt midlertidig Foranstaltning at skaffe de Studerende Adgang til hver Dag at faa et godt og billigt Maaltid Mad, og særlig, om man til dette Formaal kunde udnytte de af Københavns Kommune etablerede Folkekøkkener.

Sagen har været drøftet dels i Konsistorium dels i et af dette nedsat Udvalg, hvori foruden Medlemmer af Konsistorium og Universitetets Kvæstor ogsaa 2 Repræsentanter for Studenterraadet har haft Sæde. Disse Forhandlinger har ført til det Resultat, at den bedste Løsning af denne Sag formentlig vil være, at Universitetet indretter en midlertidig Spisesal, hvor der for den normerede Betaling af 40 Øre pr. Maaltid serveres Middagsmad fra Kommunens Folkekøkken for de Studerende, der forud har købt Spisebillet. Hvis Studenterne paa egen Haand skulde benytte Folkekøkkenmaden, maatte de selv afhente den paa Udleveringsstederne. Dette har saa store Ulemper i Retning af Tid og Ulejlighed til Afhentning, Anskaffelse af Madspande, disses Renholdelse, Madens Opvarmning etc., at det maa betragtes som udelukket at henvise Studenterne til denne Udvej. Derfor maa Universitetet formentlig tage Sagen i sin Haand og ordne en samlet Bispisning af Studen-

terne. Hertil vil kunne benyttes nogle Lokaler paa 1ste Sal i Kommunitetsbygningen, der i Øjeblikket staar ledige paa Grund af filologisk-historisk Laboratoriums nylig stedfundne Overflytning til Studiegaarden. Disse Lokaler kan indrettes til Spisestuer, hvor der kan bespises 140 ad Gangen, saaledes at man i Løbet af Eftermiddagen kan bespise indtil 560 Studenter.

Udgifterne ved en saadan Foranstaltning vil ifølge de vedlagte 2 Overslag omfatte:

1. Udgift en Gang for alle til Etablering ..... 2800 Kr.
2. Udgift til Drift, der, beregnet paa 500 Studenter i 3
Maaneder fra 15. Marts til 15. Juni, vil udgøre .... 5400 »

Efter den Beregning, der saaledes er opstillet, vil Driftsudgiften udgøre mellem 11 og 12 Øre daglig for hver Student, der deltager i Bespisningen. Hvis Forholdene skulde nødvendiggøre en Fortsættelse af denne Bespisning til næste Semester, vil Udgiften derved væsentlig kun blive Driftsudgifter.

Idet Konsistorium anser det for givet, at der ikke for Tiden frembyder sig nogen anden Udsigt til paa en blot tilnærmelsesvis billig Maade at skaffe et saa stort Antal Studenter Adgang til solid og rigelig Middagsmad paa en baade for Studenterne og Universitetet overkommelig Maade, skal man under Vedlæggelse af en fra Universitetets Kvæstor indhentet Erklæring, hvorefter Udgiften vil kunne afholdes af Kommunitetet, tillade sig at indstille det bifaldet af det høje Ministerium, at den ovenfor forklarede Foranstaltning sættes i Værk, og at de dertil nødvendige Midler afholdes af Kommunitetet.«

Ved Skrivelse af 17. April 1917 bemyndigede Undervisningsministeriet Universitetskvæsturen til paa forventet Tillægsbevilling for Finansaaret 1916—17 af en ny Udgiftspost under Kommunitetets Budget at afholde de med Bespisningen af Studenter forbundne Udgifter i nævnte Finansaar med et Beløb af indtil 3787 Kr., saaledes at 2800 Kr. af det nævnte Beløb var bestemt til Afholdelse af Etableringsudgifter, medens 987 Kr. var beregnede til Udredelse af Driftsudgifterne i 17 Dage af Marts Maaned 1917, jfr. Rigsdagstidende for 1916—17, Tillæg B., Sp. 1767—70. Ved Skrivelse af 1. Juni 1917 bifaldt Ministeriet derhos, at de for Tiden fra 1. April til 15. Juni s. A. beregnede Udgifter ved Bespisningen, 4413 Kr., afholdtes af en ny Udgiftspost under Kommunitetets Budget paa forventet Tillægsbevilling for 1917—18.

Studenterbespisningen etableredes i 2 Sale i filologisk-historisk Laboratoriums tidligere Lokaler paa 1ste Sal i Kommunitetsbygningen. Det oprindelig paatænkte Arrangement med Københavns Kommune, hvorefter Maden skulde leveres fra Folkekøkkenerne, maatte af forskellige Grunde opgives, og der blev derfor truffet Aftale med Direktør Anders Jensen om Levering af Middagsmad fra Køkkenet i »Hotel Kongen af Danmark«. Transporten herfra til Kommunitetsbygningen skete i 40 Kogekasser, der ved Krigsministeriets Velvilje udlaantes fra Hærens Inventariedepot.

Den første Middagsbespisning fandt Sted Fredag d. 23. Marts 1917 Kl. 4½. Universitetets Rektor Professor Knud Faber, Referendarius Professor Munch-Petersen, Bygningsinspektør Borch og forskellige Profes-

sorer deltog i Middagen, der bød paa gule Ærter og Flæsk. Taler holdtes af Rektor og Studenterraadets Formand. Denne første Dag deltog 132 Studenter i Bespisningen, der leveredes for 50 Øre pr. Portion. Der spistes af Pladshensyn i 3 Hold, nemlig Kl. 4½, Kl. 5¼ og Kl. 6.

Under 26. Juli 1917 indgav Konsistorium med Universitetskvæsturens Tilslutning saalydende Andragende om Bevilgelsen af 12,400 Kr. til Fortsættelse og Udvidelse af Studenterbespisningen i Efteraarssemestret 1917:

»Efter Konsistoriums Indstilling af 7. Marts d. A. blev der ved det høje Ministeriums Skrivelser af 17. April og 1. Juni 1917, jfr. Rigsdagstidende 1916—17, Till. B., Sp. 1767—70, tilladt anvendt til Indretning af Fællesspisning (Middagsmad) for Studenter i det filologisk-historiske Laboratoriums Lokaler i Kommunitetsbygningen i 3 Maaneder af Foraarssemestret 1917 et Beløb af 2800 Kr. til Etablering og 5400 Kr. til Drift. Denne Bevilling var beregnet ud fra den Forudsætning, at Studenterne selv skulde betale Middagsmaden, der tænktes leveret fra Kommunens Folkekøkken, med 40 Øre pr. Portion, medens Kommunitetet skulde betale alle de med Madens Servering (derunder Tillæg af Brød, Salt o. s. v.) forbundne Udgifter, der med et beregnet Antal af 500 Studenter daglig vilde udgøre 11 à 12 Øre pr. Portion Middagsmad.

Som det vil være Ministeriet bekendt, indtraadte der i Begyndelsen Vanskeligheder for Folkekøkkenet, saaledes at det ikke blev i Stand til at levere Maden til Studenterne, og man traf derfor Aftale med en Hotelvært her i Byen om Madens Levering for en Pris af 50 Øre pr. Portion. Skønt Studenterne saaledes maatte betale 10 Øre mere end beregnet pr. Portion, har der dog fra deres Side været stor Tilslutning til Fællesspisningen, idet der har deltaget indtil 258 Studenter pr. Dag i den. At man ikke straks har kunnet naa et større Antal Deltagere, er let forklarligt dels ved, at Spisningen blev etableret med meget kort Varsel, dels ved, at den begyndte ret sent i Foraarssemestret, hvor mange allerede var bundet til Pensionater, dels endelig ved, at den kun omfattede Middagsmad, saaledes at den kun var ret anvendelig for de Studenter, der holder sig selv med tør Kost.

Universitetet maa derfor ikke blot anse det for i høj Grad paakrævet, at Middagsspisningen fortsættes i Efteraarssemestret 1917, hvor Priserne paa alle Livsfor nødenheder kan paaregnes at blive endnu højere end i Foraarssemestret, men man vil ogsaa anse det for meget ønskeligt, om Spisestuerne kunde udvides saaledes, at det blev muligt at give Studenterne Adgang baade til Frokost og Middagsmad. Man vilde derved imødekomme et af Studenterne gennem Studenterraadet udtalt Ønske og man vilde utvivlsomt derved opnaa, at et betydeligt større Antal Studenter vilde kunne nyde godt af Bespisningen, idet de da vilde blive helt uafhængige af Pensionaterne.

En saadan Ordning vil, som nævnt, kræve en Udvidelse af Spisestuerne, men dette lader sig ogsaa netop nu gøre, idet den af Professor zoologiæ beboede Lejlighed, der støder op til Spisestuerne, til Oktober Flyttedag skal fraflyttes af Professor Jungersens Enke. Som det vil være

Ministeriet bekendt, agter Universitetet at foreslaa, at den i Konsistoriegaarden liggende Professorbolig overlades Professor zoologiæ til Tjenestebolig, saaledes at den nuværende Tjenestebolig bliver disponibel til andet Brug. Men uafhængig af, om denne Ordning maatte vinde Bifald, vil den her foreslaaede Udvidelse af Spisestuerne kunne iværksættes, idet den ikke behøver at betyde en endelig Disposition over Tjenesteboligen, men den nye Professor zoologiæ vil, saafremt han ikke skulde faa Professorgaarden til Tjenestebolig, kunne holdes skadesløs med en Huslejegodtgørelse, indtil den gamle Tjenestebolig igen kan overlades ham. Som nævnt skal Professor Jungersens Enke først fraflytte Lejligheden til Oktober Flyttedag, men hun har erklæret sig villig til at ryddeliggøre de 3 Værelser, der ønskes indrettede til Spisestuer, allerede fra 1. September og samtidig har hun meddelt, at hun vilde sætte megen Pris paa, om kunde faa Lov til indtil videre at beholde Resten af Lejligheden, i hvert Fald til April Flyttedag, mod at betale Leje derfor. Om den nærmere Ordning af disse Forhold skal man iøvrigt gøre Indstilling senere, naar man forelægger Ministeriet Planerne til Omordningen af Administrationslokalerne m. v. i Kommunitetsbygningen.

Ved denne Udvidelse af Spiselokalerne med de 3 Værelser af Professor zoologiæ Lejlighed vil det blive muligt at benytte en større Del af det forreste af de 2 nuværende Spiselokaler til Smørrebrødkøkken, saaledes at man derfra kan servere Frokost, bestaaende af Smørrebrød, Æg, Kaffe, Te, Cacao o. l. for Studenterne, og man vil i de udvidede Spisestuer have Plads til ca. 170 Studenter ad Gangen. Middagsmaden vil ligesom i forrige Semester kunne leveres af Hotelværtten for 50 Øre pr. Portion. Idet det dernæst er forudsat, at der ogsaa for Frokosten skal beregnes en saadan Betaling af Studenterne, at Udgifterne til selve Maden derved dækkes, vil den her omhandlede Fortsættelse og Udvidelse af Studenterbespisningen i Efteraarsemestret 1917 kunne iværksættes for

en Udgift en Gang for alle til Etablering af	3900 Kr. 00 Øre
og en Driftsudgift af	8500 » 00 »
	12,400 Kr. 00 Øre

Driftsudgifterne er ligesom for Foraarssemestret beregnet efter et højeste Antal af 500 Studenter pr. Dag, og udgør mellem 15 og 16 Øre daglig for hver Student, der deltager i Bepisningen (baade Frokost og Middag) og er saaledes forholdsvis en Del lavere end i Foraarssemestret 1917, hvor Udgiften alene til Middagsmad var mellem 11 og 12 Øre pr. Dag.

Idet Konsistorium skal henvise til sin Indstilling af 7. Marts d. A. angaaende Betydningen af, at der under den nuværende Dyrtid skaffes Studenterne Adgang til god og rigelig Mad for en overkommelig Betaling, og idet man yderligere skal fremhæve den meget væsentlige Forbedring, det vilde medføre for Studenterne, om Bepisningen kunde udvides som ovenfor foreslaaet, skal man under Vedlæggelse af en fra Universitetets Kvæstor indhentet Erklæring, hvorefter Udgiften vil kunne afholdes af Kommunitetet, tillade sig at indstille det bifaldet af det høje Ministerium, at Studenterbespisningen fortsættes i Efteraarsemestret 1917 og udvides som foreslaaet, og at de dertil nødvendige Midler afholdes af Kommunitetet.«

I Anledning heraf meddelte Undervisningsministeriet i Skrivelse af 21. September 1917 Tilladelse til Fortsættelse af Middagsbespisningen og Indførelse af Frokostbespisning saaledes, at 3 Værelser af den Professor zoologiæ tillagte Bolig toges i Brug til Udvidelse af Spiselokalerne. Endvidere bifaldt Ministeriet, at der i nævnte Øjemed paa forventet Tillægsbevilling for 1917—18 anvendtes et Beløb af 12,400 Kr.

Middagsbespisningen genaabnedes Tirsdag d. 4. September 1917. Angaaende Adgangen dertil udfærdigedes følgende Opslag:

»Til Fællesspisningen, hvorved der serveres almindelig borgerlig Middagsmad (Formad og Eftermad), kan enhver ved Universitetet immatrikuleret Student, der har anmeldt sig til Universitetets Aarsliste eller løst Adgangskort til den polytekniske Lærestalts Forelæsninger og Øvelser, faa Adgang, naar han Dagen forinden mod Forevisning af sit Aarskort (Adgangskort) har købt en Spisebillet for 50 Øre.

Fællesspisningen foregaar til bestemte Tider, foreløbig paa Hverdage Kl. 4½, 5¼ og 6, paa Søn- og Helligdage Kl. 12 og 12¾. Til Hverdage købes Billetten Dagen før, til Søn- og Helligdage 2 Dage før, saaledes at der til om Søndagen maa købes Billet om Fredagen. Billetter til Tirsdag d. 4. købes Mandag d. 3. paa Konsistoriums Kontor Kl. 9—4. Derefter kan Billetter købes saavel paa Konsistoriums Kontor Kl. 12—3, som ved Fællesspisningen.«

Ved Siden af Middagsbespisningen indførtes fra 20. September 1917 Frokostbespisning, hvorved der til at begynde med for en Pris af 50 Øre leveredes 5 Stkr. Smørrebrød og en Kop Kaffe, senere 7 Stkr. Smørrebrød og Kaffe.

Under 21. Januar 1918 indstillede Professor Faber, der d. 7. November 1917 var valgt til Eforus for Spisestuerne, til Konsistorium, at der foreløbig maatte blive søgt Tilladelse til i Januar og Februar samt eventuelt i Marts 1918 paa forventet Tillægsbevilling at anvende det samme Beløb pr. Maaned som i Efteraarssemestret 1917, nemlig 2125 Kr., til fortsat Drift af Spisestuerne. Det anførtes i saa Henseende, at et endeligt Overslag over Driftsudgifterne i hele Foraarssemestret endnu ikke havde kunnet tilvejebringes, idet de Forhold, hvorunder Spisestuerne skulde drives, var afhængig af, hvilken Afgørelse der vilde blive truffet i Sagen om Ombygning af Kommunitetsbygningen. Denne Indstilling anbefaledes af Universitetskvæsturen i Skrivelse af 26. Januar 1918 og af Konsistorium i Skrivelse af 31. s. M. og Ministeriet bifaldt derefter under 20. Februar s. A., at der til Fortsættelse af Studenterbespisningen i Januar, Februar og eventuelt Marts 1918 afholdtes paa forventet Tillægsbevilling 2125 Kr. pr. Maaned af Kommunitetets Midler.

Paa Tillægsbevillingsloven for 1917—18 bevilgedes herefter under Kommunitetets Udgiftspost 23. til Bestridelse af Udgifter ved Studenterbespisningen 4413 Kr. + 12,400 Kr. + 6375 Kr. = 23,188 Kr., jfr. Rigsdagstidende for 1917—18, Tillæg A., Sp. 3339—42, og Tillæg B., Sp. 2349—50.

I Anledning af Ombygningen af Kommunitetsbygningen overflyttedes Spisestuerne d. 26. Marts 1918 til Professorboligen i Universitetsgaarden. Bespisningen kom her til at foregaa i Professorboligens Stueetage, medens der i Kælderetagen indrettedes Køkken. Ved denne Lejlighed ophørte Leveringen af Middagsmad fra »Hotel Kongen af Danmark«,

saaledes at Tilberedningen af Maden fra nu af helt overgik til Spisestuerne eget Personale. Om den i Anledning af Flytningen givne Bevilling til Foretagelsen af de fornødne Bygningsarbejder henvises til Beretningen om Kommunitetsbygningens Restaurering.

Angaaende Opnaaelsen af den fornødne Bevilling til Fortsættelse af Studenterbespisningen i Finansaaret 1918—19 indgav Eforus, Professor Faber under 4. Juli 1918 saalydende Indstilling til Konsistorium:

»Under Hensyn til den Forandring i Driften, der skete, da Spisestuerne ved Overflytningen til Professorgaarden i Marts d. A. fik eget Køkken, saa at de selv kunde overtage Tillavningen af Middagsmaden, maatte det stille sig som usikkert, om der vilde kræves et større eller mulig et mindre Tilskud end hidtil. Det blev derfor anset for heldigst at lade nogen Tid gaa for at faa et Overblik over Driftsudgifterne, forinden endeligt Overslag over disse i Finansaaret 1918—19 blev afgivet. I Foraarssemestret 1918 har Tilgangen til Spisestuerne været større end i de to tidligere Semestre og navnlig efter Overflytningen til Professorgaarden er den steget meget stærkt. I April er der solgt 7260 Frokostbilletter (gennemsnitlig ca. 300 pr. Dag) og 12,825 Middagsbilletter (gennemsnitlig ca. 425 pr. Dag), i Maj 8380 Frokostbilletter (gennemsnitlig ca. 350 pr. Dag) og 14,411 Middagsbilletter (gennemsnitlig ca. 500 pr. Dag) og i Juni 7208 Frokostbilletter (gennemsnitlig ca. 300 pr. Dag) og 11,459 Middagsbilletter (gennemsnitlig ca. 400 pr. Dag). Det har imidlertid tillige i disse 3 Maaneder vist sig, at Spisestuerne ikke længere kan drives med samme Tilskud som hidtil, naar den nuværende Pris af 50 Øre pr. Maaltid skal overholdes. Der udkræves nemlig for

April	2721	Kr. 79	Øre
Maj	1726	» 33	»
Juni	3051	» 75	»
ialt.....		7499	Kr. 87 Øre

eller gennemsnitlig pr. Maaned 2499 Kr. 96 Øre.

Denne Stigning skyldes Stigningen i Priserne paa Madvarer, der har været størst i Juni, og da disse Priser jo maa ventes at ville stige yderligere, maa man anse det for nødvendigt, for at holde Kommunitetets Tilskud nede paa en passende Størrelse, at forhøje Studenternes Betaling med 10 Øre pr. Maaltid til 60 Øre fra 15. August d. A. at regne.

Med denne Betaling som Grundlag er der derefter udarbejdet det vedlagte Overslag for 1918—19. Som det vil ses, giver det et Tilskud af 22,574 Kr. 87 Øre for hele Aaret. At det samlede Tilskud bliver saa stort, skyldes de store Tilskud for de 3 første Maaneder, idet det normale Tilskud, efter at Betalingen er blevet forhøjet til 60 Øre pr. Maaltid, kun vil være ca. 1500 Kr. pr. Maaned eller ca. 18,000 Kr. for hele Aaret. Med Hensyn til de enkelte Poster i dette Overslag bemærkes følgende:

Maanederne April, Maj og Juni er opført med de ovennævnte Tilskud af tilsammen 7499 Kr. 87 Øre. For de øvrige 9 Maaneders Vedkommende er der paaregnet fuldt Besøg i de 5, medens der i 2 Maaneder (December—Januar) er regnet med $\frac{1}{2}$ mindre og i 1 Maaned (1.—15.

Juli og 16.—31. August) med $\frac{1}{2}$ mindre Besøg. 1 Maaned, nemlig 15. Juli til 15. August, lukkes Spisestuerne helt. I de 5 Maaneder, hvori der regnes med fuldt Besøg, regnes der med 400 til Frokost og 500 til Middag eller med en Indtægt pr. Dag af ca. 540 Kr. og pr. Maaned af ca. 16,000 Kr.

Udgiften til Spisevarer er for en saadan Maaned anslaaet til 14,000 Kr., hvorved er paaregnet nogen Stigning af Priserne i Forhold til de nuværende, idet den gennemsnitlige Udgift til Spisevarer i de 3 første Maaneder har udgjort 12,275 Kr. pr. Maaned, nemlig for April 11,685 Kr. 53 Øre (gennemsnitlig ca. 300 til Frokost og ca. 425 til Middag), for Maj 12,205 Kr. 03 Øre (gennemsnitlig ca. 350 til Frokost og ca. 500 til Middag) og for Juni 10,991 Kr. 97 Øre (gennemsnitlig ca. 300 til Frokost og ca. 400 til Middag).

Lønninger er beregnet for hele Aaret med Fradrag af en Fjerdedel. Det samme gælder Vask m. v., Brændsel, Fornyelse af Inventar og uforudsete Udgifter. Derimod falder Kostpenge til Personale udelukkende paa Tiden 15. Juli til 15. August.

Som en særlig Indtægtspost er optaget 1200 Kr. som Indtægt af Studiegaardens Kaffestue. Da denne Kaffestue blev aabnet i Efteraaret 1916 blev der ansat en Bestyrerinde, som skulde indtil videre drive den for egen Regning, kun mod at svare 15 pCt. af sit Overskud som Refusion for varmt Vand og Gas. I den siden da forløbne Tid har det vist sig, at Kaffestuen giver et betydelig større Udbytte end paaregnet. I Tiden 1. Juli 1917 til 30. Juni 1918 har Overskudet, som er tilfaldet Bestyrerinden, været 3424 Kr. 87 Øre. Det vil formentlig nu være rimeligt at ophæve den midlertidige Ordning og fra 1. September d. A. at lade Driften overgaa til Universitetet, saaledes at Overskudet indgaaer paa Spisestuerne Regnskab. Bestyrerinden, som selv ønsker Overgangen, foreslaas lønnet med 150 Kr. pr. Maaned eller 1800 Kr. aarlig. Herefter skulde Overskudet blive ca. 1600 Kr., men da der mulig kan have været særlige Aarsager til det store Besøg i det sidste Aar, er det kun opført til 1200 Kr., eller for Maanederne September 1918 til Marts 1919 700 Kr.

Under Henviisning til foranstaaende og idet jeg vedlægger foruden det ovennævnte Overslag en Oversigt over Besøget i Spisestuerne fra deres Oprettelse indtil 30. f. M., Ekstrakt-Udskrifter af Regnskaberne for April, Maj og Juni d. A., samt Oversigt over Kaffestuens Regnskab for Tiden fra Januar 1917 til Juni 1918, skal jeg tillade mig at foreslaa, at der for Finansaaret 1918—19 søges et Tilskud paa 22,575 Kr. til Studenterne Spisestuer.«

I Anledning heraf udtalte Universitetskvæsturen i Skrivelse af 5. Juli 1918 følgende:

»Som det i Skrivelse herfra af 26. Januar d. A. vedrørende Bevilgelsen af et Tilskud til Studenterbespisningen for Januar—Marts d. A. er fremhævet, har man her ment med Grund at kunne gaa ud fra, at Driften af Studenterbespisningen efterhaanden vil blive lagt ind i et saadant Spor, at den i det store og hele kan opretholdes uden Tilskud. En saadan Ordning synes i sig selv naturlig, idet det allerede er en saa stor Begunstigelse for Studenterne, at de gennem Studenterbespisningen kan faa den væsentlige Del af deres Kost saa at sige »til Ind-

købspris« uden at komme til at betale noget som helst til Mellemandler eller Spiseværtssavance, at der næppe er Anledning til at give dem nogen synderlig større Fordel, og en Ordning i denne Retning maa efter Kvæsturens Formening ogsaa betragtes som paatrængende nødvendig for at bringe den fornødne Balance i Kommunitetets Budget. I denne sidstnævnte Henseende skal man indskrænke sig at henvise til den Redegørelse for Kommunitetets hele Formuestilling, som i den senere Tid herfra gentagne Gange er givet Konsistorium, og man skal derfor ved denne Lejlighed kun henlede Opmærksomheden paa, at Kommunitetets Underskud for Finansaarene 1915—16 og 1916—17 navnlig paa Grund af Udgiften til Studiegaardens Opførelse var henholdsvis ca. 209,000 Kr. og 216,000 Kr., og i Finansaaret 1917—18, trods de usædvanlig høje Jordebogsindtægter, ca. 30,350 Kr. og at der saavel i indeværende som efterfølgende Finansaar kan ventes betydelige Underskud, navnlig som Følge af Kommunitetsbygningens Restaurering og Omdannelse. Det forekommer derfor Kvæsturen, at man maa gøre sig fortløbig med den Tanke, at Prisen paa Spisebilletterne efterhaanden maa bringes saa højt op, at den indkomne Betaling i det væsentlige kan dække Udgifterne. Et Skridt i denne Retning er foretaget derved, at Prisen for hvert Maaltid, som nævnt i det opstillede Overslag, er forhøjet fra 50 Øre til 60 Øre, hvilket har medført, at man kan gøre Regning paa en Indtægt af 109,400 Kr., men det kunde dog maaske ikke have været ugørligt at forhøje Prisen til 65 Øre pr. Maaltid — hvilket utvivlsomt er en meget billig Betaling — saaledes at Indtægten efter følgende Beregning:

5	Maaneder	à	17,000 Kr.	=	85,000 Kr.
2	—	c. $\frac{1}{3}$	lavere	22,500	»
1	—	c. $\frac{1}{2}$	»	8000	»

kunde naa til et anslaaet Beløb af 115,500 Kr., hvorved Tilskudet kunde nedbringes med 6100 Kr. til 16,475 Kr. Fra Kvæsturens Side vil man dog efter de tilstedeværende Forhold ikke insistere paa en Reduktion af Tilskudet som anført, saafremt Konsistorium efter alt foreliggende maatte nære overvejende Betænelighed ved at forøge Prisen for Maaltid til 65 Øre, og man kan derfor under den nævnte Forudsætning herfra slutte sig til en Indstilling til Undervisningsministeriet om, at der paa forventet Tillægsbevilling for indeværende Finansaar under en ny Udgiftspost under Kommunitetets Budget udredes et Beløb af indtil 22,575 Kr. som Tilskud til Studenterbespisningen.«

Sagen indsendtes derpaa under 6. Juli 1918 af Konsistorium til Undervisningsministeriet med Bemærkning, at Konsistorium ligesom Eforen maatte holde for, at Prisen foreløbig ikke burde sættes til mere end 60 Øre pr. Maaltid, hvorved den ligesom hidtil vilde være 10 Øre højere end Folkekøkkenernes Pris, og det indstilledes derfor, at det ansøgte Tilskud paa 22,575 Kr. bevilgedes. I Skrivelse af 5. August 1918 bifaldt Ministeriet derefter, at der paa forventet Tillægsbevilling for 1918—19 under Kommunitetets Budget anvendtes et Beløb af indtil 22,575 Kr. til Fortsættelse af Studenterbespisningen, saaledes at Maaltidsprisen sattes til 60 Øre.

Under 11. December 1918 tilskrev Eforus for Spisestuerne Konsistorium saaledes:

»I det under 6. Juli d. A. til Undervisningsministeriet indsendte Overslag over Udgifterne ved Studenternes Spisestuer i Finansaaret 1918—19 er der til Lønning af Spisestuerne Personale ialt beregnet en Sum af 1600 Kr. pr. Maaned, hvilket Overslag for det faste Køkken- og Opvartningspersonales Vedkommende var baseret paa følgende Lønninger:

Lederen af Spisestuerne	175	Kr.
Kogejomfruen	110	»
2 Damer à	75	»
13 » à	60	»
6 » à	30	»
2 » à	25	»

ialt 24 Personer foruden en Køkkenkarl og Medhjælp til Mærketælling m. v.

Paa Grund af den i Finansaarets Løb indtraadte stærke Stigning i Besøget i Spisestuerne (det normale Besøg har i indeværende Semester været omtrent 700 til Middag og omtrent 350 til Frokost, medens der i Overslaget blev regnet med 500 til Middag og 400 til Frokost), har det været nødvendigt dels at forhøje Lønningen for Kogejomfruen med 15 Kr. maanedlig og for enkelte af de andre Damer med mindre Beløb, dels at forøge det faste Personale noget, saaledes at det nu bestaar af 3 mere end paaregnet i Overslaget. Udgifterne herved maatte antages at kunne afholdes af de ved den større Omsætning forøgede Indtægter, hvorfor man ikke i den Anledning ansaa det for nødvendigt at søge Driftstilskudet forhøjet.

Dels under Hensyn til det forøgede Arbejde, der paa Grund af den større Benyttelse er blevet paalagt Personalet, dels og navnlig paa Grund af den i Aarets Løb indtraadte stærke almindelige Prisstigning, maa man nu anse det for nødvendigt, at der gives hele Personalet, med Undtagelse af Køkkenkarlen, en Lønforhøjelse, saaledes at Lønnen for

Lederen	forhøjes fra	175	Kr.	til	220	Kr.	maanedlig
Kogejomfruen	— »	125	»	»	140	»	—
2 Damer	— »	75	»	»	85	»	—
12 Damer	— »	60	»	»	70	»	—
1 Dame	— »	40	»	»	50	»	—
9 Damer	— »	30	»	»	40	»	—
1 Dame	— »	30	»	»	35	»	—
1 Dame	— »	25	»	»	35	»	—

Udgiften herved vil ialt udgøre 315 Kr. pr. Maaned, og da Forhøjelsen formentlig bør træde i Kraft fra 1. September d. A., idet den stærke Stigning i Arbejdet begyndte med indeværende Semester, vil den for Finansaaret 1918—19 medføre en Merudgift paa 7×315 Kr. = 2205 Kr. En saa betydelig Merudgift kan ikke paaregnes dækket af de ved den større Omsætning forøgede Indtægter, idet disse, som nedenfor vist,

fuldtud optages af den stærke Prisstigning paa Madvarer, og man tillader sig derfor at indstille, at Driftstilskudet til Studenternes Spisestuer for indeværende Finansaar forhøjes med 2205 Kr. til Dækning af de ved en Forhøjelse af Personalets Lønninger fra 1. September d. A. at regne medgaaende Udgifter.

Samtidig med, at Lønningerne i Spisestuerne forhøjes, vil det være rigtigt at forhøje Lønningen for Bestyrerinden af Kaffestuen i Studiegaarden. Denne Dames Lønning har hidtil været 150 Kr. maanedlig og agtes forhøjet til 190 Kr. maanedlig, ligeledes fra 1. September at regne. Kaffestuens Overskud har — bl. a. fordi Bestyrerinden, til Trods for at dette medførte større Arbejde for hende selv, har holdt Udsalget aabent 1 Morgentime og 1 Eftermiddagstime mere end hun var pligtigt til — været betydelig større end paaregnet, saaledes at det vil kunne dække den forøgede Lønningsudgift og endda overstige de paaregnede 700 Kr. for indeværende Finansaar.

Sluttelig skal man, idet man vedlægger en Opgørelse over Spisestuernes Indtægter og Udgifter i Maanederne April—November d. A., bemærke, at Driften af Spisestuerne vel hidtil har kunnet gennemføres med det bevilgede Tilskud. Paa Udgiftssiden er imidlertid endnu ikke optaget nogen Udgift til Brændsel, hvortil i Overslaget var paaregnet et Beløb af 6500 Kr. Naar Opgørelsen dog ikke viser noget Overskud, skyldes dette i første Række den overordentlig stærke Stigning af Priserne paa Madvarer, men dernæst bl. a. ogsaa, at det paa Grund af, at Besøget har været større end paaregnet, har været nødvendigt at anskaffe Inventar, navnlig Service for et ret betydeligt Beløb ligesom det ogsaa af Renlighedshensyn har vist sig nødvendigt at forsyne Serverings-Personalet med Overtrækskjoler. Det kan saaledes ikke antages, at Spisestuernes Drift — navnlig da Priserne paa Madvarer, særligt Kød, stadig er stigende — kan føres igennem med det bevilgede Tilskud, medmindre der finder en Forhøjelse af Prisen paa Maaltiderne Sted. Saafremt det ikke findes ønskeligt at lade en saadan Forhøjelse indtræde, vil det blive nødvendigt at overskride det bevilgede Driftstilskud med et Beløb, hvis Størrelse ikke paa nærværende Tidspunkt kan opgives, men som formentlig mindst maa sættes til det til Brændsel bevilgede Beløb.«

Med Hensyn til denne Indstilling udtalte Universitetskvæsturen under 3. Marts 1919 følgende:

»I Anledning af den foreliggende Sag har man under 3. Januar d. A. anmodet Konsistorium om at foranledige oplyst, hvilken Forhøjelse af Betalingen for Maaltiderne der antages at maatte udkræves, for at Driften af Spisestuerne kan foregaa uden Underskud, samt om Underskudet for indeværende Finansaar, navnlig ogsaa forsaavidt angaar Brændselsudgifterne, vil kunne ventes dækket ved Indførelsen af en saadan Forhøjelse allerede i indeværende Kvartal. Med Hensyn til de saaledes fremsatte Spørgsmaal er der herefter af Konsistorium i Skrivelse hertil af 31. Januar d. A. udtalt i det væsentlige følgende:

En nøjagtig Besvarelse af Spørgsmaalet om, hvilken Betalingsforhøjelse der vil udkræves for Maaltiderne, for at Bespisningen skal kunne betale sig, kan efter de tilstedeværende Forhold ikke gives, da det ikke lader sig beregne, hvilke Priser der maa betales for de forskellige Føde-

midler og hvilke der i det Hele vil kunne skaffes til Veje. I Oktober Maaned vilde Driften saaledes have kunnet bære sig med en Pris af 70 Øre pr. Maaltid, medens en saadan Pris i andre Maaneder, i hvilke Besøget er ringere, vil give et betydeligt Underskud. At gaa til en Forhøjelse af Prisen til 70 Øre pr. Maaltid, vil Konsistorium dog betragte som meget uheldigt, navnlig i Betragtning af, at man i Folkekøkkenerne endnu kan faa Mad for 55 Øre pr. Maaltid, og Konsistorium har derfor indskrænket sig til at forhøje Prisen til 65 Øre pr. Maaltid fra 1. Februar d. A. at regne. En saadan Forhøjelse vil antagelig i Februar og Marts Maaned indbringe ca. 3000 Kr., og det Beløb af ca. 11,000 Kr., hvormed de til Raadighed værende 22,575 Kr. bl. a. af Hensyn til Brændselsudgifterne er ventet overskredet, vil saaledes kunne reduceres til 8000 Kr.

Til de 8000 Kr., der herefter maa søges som yderligere Driftstilskud til Studenterbespisningen, maa formentlig lægges det Beløb af 2205 Kr., som ifølge Konsistoriums ovenanførte Skrivelse af 19. December f. A. ønskes bevilget til Forhøjelse af Lønningerne for det til Spisestuerne knyttede Personale. Efter de Oplysninger, der af Eforus for Studenterbespisningen er givet i den hermed tilbagefølgende Skrivelse af 14. December f. A., kan man herfra tiltræde, at de ommeldte Lønforhøjelser søges gennemførte, idet det maa betragtes som stemmende med Billighed, at de paagældende Lønninger, der er fastsatte under Hensyn til et betydeligt ringere Arbejde end det, der efter den uventet stærke Benyttelse af Spisestuerne faktisk er kommet til at paahvile de vedkommende Funktionærer, bringes op paa et Niveau, der svarer til Arbejdets virkelige Omfang. Det Beløb, der herefter skulde søges yderligere bevilget, bliver altsaa 10,205 Kr., og Udgiften til Driften af Studenterbespisningen i indeværende Finansaar vil saaledes komme op paa ialt 32,780 Kr.

At Kommunitetets Bidrag til Driften af Studenternes Spisestuer i indeværende Finansaar vil komme til at andrage et saa stort Beløb som det anførte, maa nødvendigvis vække alvorlig Betænkelighed. Ligesom det paa den ene Side maa erkendes, at Studenterbespisningen under den nuværende tyngende Dyrtid er en Institution, der fortjener den bedst mulige Støtte, saaledes kan det paa den anden Side ikke stærkt nok betones, at hverken denne Institution eller de øvrige overordentlig kostbare Foranstaltninger, der for Stiftelsens Vedkommende træffes til at yde Studenterne Hjælp under Dyrtiden, bør antage et saadant Omfang, at man derved paafører Stiftelsen uoverkommelige Udgifter, der maa hidføre Formuens successive Fortæring og derigennem Stiftelsens sikre Ruin. Med Hensyn til Studenterbespisningen er det formentlig givet, at et aarligt Driftstilskud som det anførte ligger langt udover, hvad man ved Bespisningens Oprettelse har tænkt sig som Bidrag, og man skal herved navnlig henvise til, at det har været en Forudsætning, at selve Bespisningen, naar Installationsvanskelighederne var overstaaede, i det væsentlige skulde kunne holdes i Gang for den indkomne Betaling, saaledes at Kommunitetets Støtte kun skulde være et Bidrag til selve Driften navnlig til Folkelønning og Vedligeholdelse af Materiel. Da der nu er paabyrdet Kommunitetet en overordentlig stor Merudgift til yderligere Dyrtidshjælp til Kommunitetsalumner m. fl. og det i det Hele kan forudses, at der for en lang Fremtid vil blive stillet meget betydelige Krav til Stiftelsens Ydeevne, finder man det uundgaelig fornødent atter ved denne

Lejlighed at mane til den størst mulige Omsigt ved Dispositionerne over Stiftelsens Midler, idet man under ingen Omstændigheder kan se bort fra det Ansvar, den forhaandenværende Administration har for, at Stiftelsen ikke berøves sin Evne til fremtidig at varetage de den tillagte Opgaver. Det er ganske udenfor enhver Tvivl, at Stiftelsen vil være ude af Stand til ved egen Kraft Aar efter Aar at udrede saa store Udgifter, som i indeværende og nærmest foregaaende Finansaar har paahvilet den, og det er derfor nødvendigt, at der paa passende Maade sker en Forandring i de nuværende Forhold. At en saadan Forandring vil indtræde, derom kan man imidlertid nære Haab, idet der dels tør ventes ydet et ekstraordinært Tilskud fra Statskassen til Dækning af Dyrtidsudgifter, dels vil blive fremsat Forslag til Undervisningsministeriet om Overførelse til Universitetets eller andre vedkommende Institutioners Budget af forskellige Udgifter, som i Kommunitetets Velmagtsdage er blevne anbragte paa dettes Budget, uagtet de intet har med Stiftelsens Formaal at gøre. Da det nu efter Forholdene maa anses som absolut paakrævet at skaffe Dækning for de heromhandlede Udgifter, der maaske i Forventning om et snarligt Prisfald vil kunne betragtes som ganske ekstraordinære, og det derhos, som anført, kan haabes, at der kan opnaas nogen Lettelse i Stiftelsens trykkede økonomiske Stilling, kan man for Kvæsturens Vedkommende efter alt foreliggende tiltræde, at de ommeldte 10,205 Kr. søges bevilgede, men man maa dog herved udtrykkelig fremhæve, at man ganske maa forbeholde sig sin Stilling til fremtidige Bevillinger til Studenterbespisningen udover, hvad der er fornødent som Bidrag til Folkehold og Materiel og lign. Man skal herefter anbefale en Indstilling til Undervisningsministeriet om, at der ved Ændringsforslag til Forslaget om Lov om Tillægsbevilling for 1918—19 under Kommunitetets Udgiftspost 25. søges bevilget 10,205 Kr. som yderligere Tilskud til Bespisning af Studenter.«

Sagen indsendtes derpaa under 4. Marts 1919 af Konsistorium til Undervisningsministeriet, der under 8. April s. A. udtalte, at Ministeriet under Hensyn til Kvæsturens Redegørelse for Kommunitetets Status ikke var uden Betænkelighed ved den stadig stigende Udgift til Studenterbespisningen, men at man i Forvisning om, at Administrationen af Bespisningen ikke kunde gøres billigere, og at der øvedes tilstrækkelig Kontrol med, at Bespisningen kun kom Studenter tilgode, havde ment at kunne søge de begærede 10,205 Kr. paa Tillægsbevillingsloven. Ministeriet maatte dog bemærke, at man, saafremt Lederen af Spisestuerne og Kogejomfruen faar deres fulde Kost gratis, ikke kunde finde det dem tidligere tillagte Honorar saa daarligt, og derfor ogsaa betragtede den søgte Forhøjelse som et Ekstravederlag for de Maaneder, i hvilke Arbejdet har været særlig stort, saaledes at der ikke fremtidig kunde tilsiges dem et ordinært maanedligt Vederlag af tilsvarende Størrelse uden Hensyn til, hvor stort Besøget i Spisestuerne havde været.

Foruden de ommeldte 10,205 Kr. stilledes der til Raadighed i Finansaaret 1918—19 et Beløb af 2500 Kr. til Afhjælpning af Pladsmangel i Køkkenlokaliteterne i de midlertidige Spisestuer i Professorboligen i Universitetsgaarden. I saa Henseende udtalte Eforus, Professor Faber i Skrivelse til Konsistorium af 28. December 1918, at det i og for sig havde

været en betænkelig Sag at indrette Køkkenet til Madlavning til 500 Personer under saa indskrænkede Forhold, som fandtes i Professorgaardens Køkken, men at det nu, da Besøget var steget til 700 à 800, vilde være aldeles nødvendigt at skaffe bedre Pladsforhold i Køkkenet, om man da ikke skulde gribe til den meget uheldige Forholdsregel at afvise en Del af Studenterne. Det foresloges derfor, at Opvasken og Kartoffelskrællingen, der hidtil havde foregaaet i Køkkenet, flyttedes fra dette til den bagved liggende tidligere Vaskekælder. Omkostningerne herved ansloges under Hensyn til en nødvendig Forandring i Kloakforholdene til 2500 Kr., hvilket Beløb foresloges stillet til Raadighed. Andragendet, der var anbefalet af Kvæsturen i Skrivelse af 23. Januar 1919, indsendtes under 27. s. M. med Konsistoriums Tilslutning til Undervisningsministeriet, der under 5. Marts 1919 bifaldt, at det ommeldte Beløb af 2500 Kr. afholdtes paa forventet Tillægsbevilling.

Paa Tillægsbevillingsloven for 1918—19 bevilgedes derefter 22,575 Kr. + 2500 Kr. + 10,205 Kr., tilsammen 35,280 Kr., til Bestridelse af Udgifter ved Studenterbespisningen i nævnte Finansaar, jfr. Rigsdagstidende for 1918—19, Tillæg A., Sp. 3965—66, og Tillæg B., Sp. 2947—50 og 3907—08. Af det saaledes bevilgede Beløb kom kun 32,741 Kr. 88 Øre til Anvendelse i Finansaaret, idet de til 2500 Kr. beregnede Arbejder i Køkkenet maatte opsættes til Sommerferien 1919.

De 2500 Kr. til Foretagelse af Forandringer i Professorgaardens Kælderetage, som efter det nysanførte ikke kom til Udbetaling i Finansaaret 1918—19, tillodes ved Undervisningsministeriets Skrivelse af 29. Juli 1919 til Universitetskvæsturen afholdte paa forventet Tillægsbevilling for Finansaaret 1919—20. Da Arbejdet kom til Udførelse viste det sig imidlertid, at det blev 550 Kr. 22 Øre dyrere end beregnet, og dette sidstnævnte Beløb tillod Ministeriet derpaa ved Skrivelse af 8. April 1920 udredet som Overskridelse af de anførte 2500 Kr. paa forventet Tillægsbevilling for 1919—20, saaledes at der i nævnte Øjemed udbetaltes ialt 3050 Kr. 22 Øre af Kommunitetets Kasse, jfr. Rigsdagstidende for 1919—20, Tillæg A., Sp. 4789—90, og Tillæg B., Sp. 3293—96.

Med Hensyn til det til Spisestuernes Opretholdelse for Finansaaret 1919—20 fornødne Tilskud tilskrev Eforus, Professor Faber, under 29. Marts 1920 Konsistorium saaledes:

»Idet jeg hermed fremsender Balance pr. 31. December 1919 for Studenternes Spisestuer, der for de første 9 Maaneder af Regnskabsaaret 1919—20 udviser et Underskud af 20,007 Kr. 10 Øre, skal man tillade sig at anmode om, at Konsistorium for Finansaaret vil søge bevilget et Tilskud af indtil 27,000 Kr. 00 Øre til Spisestuernes Drift, idet man til nærmere Forklaring af Balancen og det ovennævnte nødvendige Tilskuds Størrelse skal fremsætte følgende Bemærkninger:

Der er i Tidsrummet 1. April til 31. December serveret 166,594 Portioner Mad. Betalingen herfor har udgjort 140,071 Kr. 79 Øre, medens Udgiften til Indkøb af Fødevarer har udgjort 127,559 Kr. 60 Øre.

Prisen pr. Portion var indtil 31. August 65 Øre, i September 85 Øre og efter 1. Oktober 90 Øre. Fra 1. Marts er Prisen sat op til 1 Kr.

Andre Indtægter end Studenternes Betaling har udgjort 2262 Kr. 58 Øre, hvoraf 2033 Kr. 58 Øre er Nettooverskudet af Driften af Studiegaardens Kaffestue.

Andre Udgifter end Indkøb af Fødevarer har udgjort 34,781 Kr. 87 Øre, hvoraf Løn og Kostpenge til Personalet 23,272 Kr. 71 Øre. Af de vedlagte Lister over Personalet vil det ses, at Lønnen, der, naar Kosten (for Heldagsarbejde Frokost og Middag, for Halvdagsarbejde enten Frokost eller Middag) medregnes, indtil September 1919 laa mellem 50 Øre og 65 Øre pr. Time, nu ligger mellem 65 og 85 Øre pr. Time, dog at Kasserersken har en Timeløn af ca. 1 Kr. 15 Øre. For Forstanderindens Vedkommende er Forholdet det, at hun indtil September 1919 oppebar en maanedlig Løn af 175 Kr. foruden Kosten (Frokost og Middag). Efter den Tid har man udbetalt hende et Tillæg paa 75 Kr. maanedlig, hvorved hun har faaet 250 Kr. maanedlig, eller 1 Kr. pr. Time, foruden Kosten. At man fra September har set sig nødsaget til at give Personalet og Forstanderinden et Tillæg, der dog er blevet holdt udenfor den egentlige Løn, skyldes et fra Personalets Side under Henvisning til Lønningerne ved de kommunale Folkekøkkener rejst Krav. Det bemærkes herved, at ogsaa de nuværende Lønninger ligger langt under de kommunale Lønninger og forøvrigt ogsaa under de Lønninger, der betales til Universitetets Rengøringskoner.

Med Hensyn til det for Finansaaret 1919—20 nødvendige Tilskuds Størrelse, ca. 27,000 Kr., skal man bemærke følgende:

I den første Halvdel af Finansaaret, hvori Sommerferien falder, udviste Driften et Underskud paa ca. 15,000 Kr. Under Hensyn til de fra September foretagne Prisforhøjelser paaregnedes det, at dette Underskud for hele Finansaaret vilde kunne nedbringes til ca. 9000 Kr. Naar dette saa langt fra er blevet Tilfældet, at der tværtimod maa paaregnes et samlet Underskud paa ca. 27,000 Kr., skyldes dette naturligvis i første Række, at Priserne i Stedet for at gaa ned steg yderligere efter 1. Oktober, men dernæst ogsaa, at Besøget i Spisestuerne har været betydelig mindre end paaregnet. Navnlig i Januar og Februar under Influenza-Epidemien gik Besøget saa langt ned, at der fremkom et meget betydeligt Indtægts-tab baade for Spisestuerne og for Kaffestuen i Studiegaarden. I indeværende Maaned har Besøget rettet sig saa meget, at der kan paaregnes et Overskud paa ca. 2000 Kr. En medvirkende Grund til, at Indtægten af Kaffestuen har været mindre end paaregnet, har det iøvrigt været, at Bestyrerinden paa Grund af et hende overgaaet Ulykkestilfælde har været syg i flere Maaneder, i hvilken Tid der har maattet antages Ekstrahjælp.

Under det ansøgte Tilskud er optaget et Beløb af 540 Kr. som Ekstravederlag til Lederen af Spisestuerne. Hermed forholder det sig saaledes, at der ved Undervisningsministeriets Skrivelse af 8. April 1919 blev givet Tilladelse til at udbetale Lederen og Kogejomfruen et Ekstravederlag paa henholdsvis 45 Kr. maanedlig og 15 Kr. maanedlig fra 1. September 1918 til 31. Marts 1919. Disse Beløb blev imidlertid ikke udbetalt, for Kogejomfruens Vedkommende, fordi hun var fratraadt sin Stilling før Tilladelsen blev givet, og for Lederens Vedkommende, fordi det ved Regnskabsafslutningen blev overset, at Beløbet ikke var kommet til Udbetaling. Det synes imidlertid ikke rimeligt at lade Lederen undgælde

herfor, og man vilde derfor finde det meget ønskeligt, om der nu kunde udbetales hende som Ekstravederlag for Tiden indtil 1. September 1919 et Beløb af 540 Kr., saaledes at hendes Løn fra dette Tidspunkt fastsættes til 250 Kr. maanedlig.

Af Hensyn til Kommunitetets hele økonomiske Stilling er det for Bestyrelsen af Spisestuerne en Selvfølge, at der i Fremtiden maa tilvejebringes Balance mellem Spisestuernes Indtægter og Udgifter. Saaledes som Prisen nu er ansat, nemlig 1 Kr. for hvert Maaltid, vil en saadan Balance kunne indtræde, idet der fra April til December er leveret 166,594 Portioner for en samlet Udgift af 162,341 Kr. Prisen 1 Kr. er imidlertid forholdsvis ny og vil bevirke, at Benyttelsen af Spisestuerne vil blive mindre end tidligere, idet navnlig de mindre bemidlede Studenter vil søge den i ringere Grad. Førend Spisestuerne, antagelig i Januar 1921, flytter over i de nye til dem særlig indrettede Lokaler, vil man imidlertid næppe kunne gøre Driften billigere og navnlig ikke kunne indskrænke det dyre Folkehold i videre Grad, ligesom ogsaa en grundig kritisk økonomisk Revision af Driften først da med Udbytte kan iværksættes. Hvis Udgifterne til Fødevarer ikke igen skulde aftage, maa man altsaa foreløbig opretholde Prisen 1 Kr., eventuelt endog overskride denne, hvis Fødevarernes Pris yderligere skulde stige.«

I Anledning heraf udtalte Universitetskvæsturen i Skrivelse af 30. Marts 1920 bl. a. følgende:

»Universitetskvæsturen maa anse det for i høj Grad beklageligt, at at der ogsaa i indeværende Finansaar skal søges et saa stort Beløb som anført til Dækning af Spisestuernes Driftsudgifter. Som det tidligere gentagne Gange er fremhævet, har det været Forudsætningen, at Spisestuerne, naar de første Vanskeligheder var overstaaede, i det væsentlige skulde kunne drives uden Tab og at dette kunde ske er blevet saa meget mere nødvendigt, som det vil være uforsvarligt vedblivende at søge Dækning for Underskudet hos Kommunitetet, der — som det er tilstrækkelig bekendt — i de sidste Aar er kommet i en yderst faretruende økonomisk Situation. I saa Henseende skal man henvise til de udførlige Redegørelser, der bl. a. i Sagen om Dyrtidshjælp for Kommunitetsalumni m. fl. er afgivne herfra, og indskrænke sig til at henvise til, at der paa Kommunitetets Budget for 1919—20 er opført et Overskud paa ca. 31,700 Kr., medens der paa Forslaget til Lov om Tillægsbevilling for samme Finansaar regnes med en Udgiftsførøgelse paa ca. 118,400 Kr. Dette giver et Underskud paa 86,700 Kr. Lægger man hertil dels hvad der vil tilkomme ved Ændringsforslag til 2den og 3die Behandling af Tillægsbevillingsloven, dels ovennævnte 27,000 Kr., vil man sandsynligvis komme op paa et Underskud for Finansaaret paa omkring 125,000—130,000 Kr. Efter det saaledes foreliggende maa man finde det overordentlig betænkeligt at søge de ommeldte 27,000 Kr. bevilgede under Kommunitetets Budget, og man mener derfor at burde anbefale, at dette Beløb søges bevilget under Universitetets Budget. Derfor taler dels, at den paa gældende Foranstaltning er af saa stor almen Interesse, at den naturligt maa falde Statskassen til Byrde, dels at Kommunitetet ikke har opnaaet det ansøgte Tilskud fra Statskassen til Dækning af de fra Dyrtids-

forholdene stammende omfattende Ekstraudgifter og at Statskassen i det hele staar i Gæld til Kommunitet for de mange Millioners Udlæg, som Stiftelsernes Kasse i en lang Aarrække har ydet til Kommunitet uvedkommende Statsformaal. Man skal derfor foreslaa indstillet til Undervisningsministeriet, at der ved Ændringsforslag til Forslaget om Lov om Tillægsbevilling for 1919—20 under en ny Udgiftspost under Universitetets Budget søges optaget en overordentlig Bevilling paa 27,000 Kr. til Dækning af Underskud ved Studenterbespisningen.

Da man tør gaa ud fra, at Spørgsmaalet om den fremtidige Drift af Studenterbespisningen vil blive behandlet sammen med den foreliggende Sag om en Reduktion af Kommunitetets Udgifter, skal man ikke nærmere komme ind herpaa, men indskrænke sig til at bringe i Forslag, at det paalægges Eforus at lade udarbejde maanedlig Opgørelse over Indtægterne og Udgifterne ved Bespisningen, saaledes at der straks gøres Indstilling til Ministeriet om Driftens Regulering, saafremt det viser sig, at Institutionen vedblivende arbejder med Tab.«

Under 31. Marts 1920 fremsendte Konsistorium Sagen til Ministeriet med Tilslutning til Kvæsturens Erklæring, hvorefter der paa Tillægsbevillingsloven for 1919—20 paa en ny Udgiftspost r. under *Universitetets* Budget bevilgedes 27,000 Kr. til Bestridelse af Udgifter ved Bespisningen af Studenter, jfr. Rigsdagstidende for 1919—20, Tillæg B., Sp. 3293—96.

Ved den endelige Opgørelse af Spisestuerne Regnskab for 1919—20 viste det sig imidlertid, at Underskudet i Finansaaret 1919—20 blev ikke 27,000 Kr., men 32,442 Kr. 07 Øre, eller 5442 Kr. 07 Øre mere end bevilget. I Anledning heraf tilskrev Konsistorium under 7. Maj 1920 Ministeriet, at det tidligere ikke havde været muligt nøjagtigt at opgøre Regnskabet, idet adskillige Regninger for Varer, leverede i Januar Kvartal, først nu var indkomne, og at man efter Forholdene maatte indstille, at der for Finansaaret maatte blive bevilget 32,442 Kr. 07 Øre i Stedet for 27,000 Kr. I Anledning heraf bifaldt Ministeriet i Skrivelse af 27. Maj 1920, at der paa forventet Tillægsbevilling for 1920—21 under Universitetets Budget udrededes 5442 Kr. 07 Øre som Tilskud til Spisestuerne Drift i det foregaaende Finansaar, jfr. Rigsdagstidende for 1920—21, Tillæg A., Sp. 4093—96.

Under 1. Juni 1920 tilskrev Konsistorium Undervisningsministeriet saaledes:

»Hoslagt tillader man sig at fremsende Balance for Studenternes Spisestuer i April Maaned d. A. Som det vil ses, udviser Balancen et Underskud paa 2927 Kr. 45 Øre. Man har derfor taget under Overvejelse at forhøje Maaltidsprisen. En Forhøjelse, der skulde kunne dække saavel Underskudet, saaledes som dette er blevet med den nuværende Pris af 1 Kr. pr. Maaltid, som en eventuel Forhøjelse af Personalets Lønninger, hvorom der er indgivet den ligeledes vedlagte Ansøgning, vilde formentlig ikke kunne være mindre end 25 Øre pr. Middagsmaaltid. Under Hensyn til, at enhver Forhøjelse af Maaltidspriserne har været efterfulgt af væsentlig Nedgang i Besøget, har man imidlertid ikke ment paa nærværende Tidspunkt — umiddelbart før Sommerferien — at burde gaa til en saadan Forhøjelse, der, hvis den overhovedet skal

indtræde, hvad der formentlig bedst vil kunne afgøres i Forbindelse med Overvejelserne om Balance paa Kommunitetets Budget, i hvert Fald synes at burde udsættes til Spisestuernes Genaabning efter Sommerferien.

Man undlader ikke at tilføje, at der fra Personalets Side er stillet Krav om, at den ansøgte Lønforhøjelse træder i Kraft fra 1. April. Da Lønningerne for Heldagspersonalet er meget lave — naar Kostens Værdi medregnes, 130 Kr. maanedlig, eller gennemsnitlig 70 Øre pr. Time — vil det formentlig være rigtigt at bevilge denne Del af Personalet den ansøgte Forhøjelse, der vil medføre en Merudgift af 325 Kr. pr. Maaned, og man tillader sig derfor at indstille, at Ministeriet vil approbere, at Lønnen for Heldagspersonalet forhøjes fra 100 Kr. til 125 Kr. pr. Maaned.«

I Anledning heraf tilskrev Undervisningsministeriet under 26. Juli 1920 Konsistorium saaledes:

»I Overensstemmelse med d'Hrr. Rektor og Professorers Indstilling i Skrivelse af 1. f. M. bifalder Ministeriet herved efter stedfunden Brevveksling med Kvæsturen, at der indtil videre, fra 1. April d. A. at regne, udbetales Heldagspersonalet ved Studenternes Spisestuer en Maanedsløn af 125 Kr. i Stedet for som hidtil 100 Kr., og at Underskudet for April Maaned d. A., 2927 Kr. 45 Øre, udredes paa forventet Tillægsbevilling til en ny Udgiftspost under Universitetets Budget for indeværende Finansaar, ligesom Underskudet for de nærmest efterfølgende Maaneder kan forventes dækket paa forventet Tillægsbevilling af nysnævnte Udgiftspost; Ministeriet maa paa den anden Side kræve, dels at der snarest muligt efter hver Maanedes Udgang indsendes Udskrift af Maanedernes Regnskab med Opgørelse af det eventuelle Underskud, dels at den af Konsistorium forberedte Undersøgelse med sagkyndig Bistand af Spisestuernes Driftsforhold uopholdelig iværksættes, hvorefter der snarest mulig bør ske Indberetning til Ministeriet ledsaget af Indstilling om den fremtidige Ordning af Studenterbespisningen.

Hvilket tjenstlig meddeles til behagelig Efterretning, idet det tilføjes, at man vil finde det rigtigst at afskaffe Studenterbespisningen, hvis den ikke kan betale sig.«

For de ved denne Skrivelse foranledigede Foranstaltninger ligesom for den Bevilling, der udover foranførte 5442 Kr. 07 Øre gaves til Spisestuernes Drift i Finansaaret 1920—21, vil der blive gjort Rede i Universitetets Aarvog for Aarene 1920—1923.

Prisen pr. Maaltid var:

fra 23. Marts 1917 til Sommerferien 1918	50 Øre
» 15. August 1918 til 31. Januar 1919	60 »
» 1. Februar 1919 til Sommerferien 1919	65 »
» 15. August 1919 til 31. August 1919	75 »
» 1. Septbr. 1919 til 30. Septbr. 1919	85 »
» 1. Oktober 1919 til 29. Februar 1920	90 »
» 1. Marts 1920 til Sommerferien 1920	100 »
» 16. August 1920	125 »

Til Belysning af Besøget i Spisestuerne anføres følgende Oversigt over det mindste og højeste Antal udleverede Portioner paa en Hverdag:

Aar	Maaned	Frokost		Middag	
		Mindste Antal	Højeste Antal	Mindste Antal	Højeste Antal
1917	Marts	—	—	122	143
	April	—	—	145	258
	Maj	—	—	160	249
	Juni	—	—	60	197
	September	51	67	181	327
	Oktober	84	172	291	405
	November	170	232	378	441
	December	94	239	109	436
1918	Januar	42	187	58	297
	Februar	217	321	311	460
	Marts	231	310	283	411
	April	119	375	230	522
	Maj	316	445	400	533
	Juni	228	392	264	472
	Juli	66	186	157	256
	August	59	201	106	235
	September	280	600	380	815
	Oktober	200	485	436	794
	November	210	417	344	668
	December	205	399	290	655
1919	Januar	85	305	153	529
	Februar	271	399	513	658
	Marts	231	356	468	643
	April	145	331	275	625
	Maj	284	471	501	630
	Juni	198	343	282	512
	Juli	77	178	121	243
	August	46	209	108	253
	September	237	386	477	709
	Oktober	270	344	562	683
	November	250	321	553	670
	December	171	292	316	621
1920	Januar	94	281	181	413
	Februar	168	275	364	552
	Marts	201	274	361	531
	April	182	296	373	535
	Maj	196	257	353	536
	Juni	118	229	189	397
	Juli	53	114	126	198
	August	38	97	78	188

2. Opfordring til Udlejning af Værelser til Studenter.

(Journ. Nr. 241/1917.)

Under 10. August 1917 henvendte Formanden for Boligkommissionen af 1916, Professor J. Warming, sig til Universitetets Rektor med Hensigt om, at der offentliggjordes en Opfordring til Beboere af større Lejligheder om at udleje Værelser til Studenter. Gennem de forskellige Pressebureauer udsendtes derpaa under 25. August 1917 følgende Opraab:

Værelser til Studenter.

Da der er Grund til at befrygte, at det til 1. September vil være vanskeligt for Studenter at faa Værelser i København, retter Universitetet og Boligkommissionen herved en indtrængende Opfordring til Beboerne af større Lejligheder om at udleje et eller flere Værelser til Studenter. Man vil derved ikke blot gavne Studenterne, men ogsaa give et Bidrag til Bolignødens Afhjælpning i det hele, idet Studenterne da ikke optager Plads for andre.

Der har under det sidste Aars vanskelige Forhold paa Boligomraadet været en betydelig Hjælpsomhed i Befolkningen; saaledes har 1200 Familier i København optaget en anden Familie i sin Lejlighed. Det er mest Beboere af mindre Lejligheder, som har ydet Bistand paa denne Maade, men for de større synes det at være særlig naturligt at tage Del heri ved at udleje Værelser til Studenter.

Det bemærkes, at da Studenterne er nødt til at arbejde ved kunstigt Lys, øges Vanskelighederne for dem i Øjeblikket, og ved at skaffe dem Værelser med elektrisk Lys, hjælper man dem altsaa til at kunne fortsætte deres Studier uden Afbrydelse.

Anmeldelser om Værelser modtages af Studenterforeningens og Studenterraadets Boliganvisningskontor, der midlertidig vil faa Lokale paa Universitetet. Meddelelse om Kontortid vil senere blive bekendtgjort; indtil da kan skriftlig Anmeldelse sendes til Konsistoriums Kontor, Nørregade 8, København K.

Knud Faber,

Universitetets Rektor.

Jens Warming,

Formand for Boligkommissionen af 1916.

En lignende Henvendelse rettedes til Offentligheden i Begyndelsen af Januar Maaned 1918.

3. Projekt om Køb af en Ejendom paa Halmtorvet til Indrettelse som Betalingsregens.

(Journ. Nr. 155/1917 og 177/1917.)

I Foraaret 1917 nedsatte Studenterforeningen og Studenterraadet et Udvalg til Drøftelse af, hvad der kunde gøres for snarest at afhjælpe de Vanskeligheder, der mere og mere var forbundne med at skaffe Bolig til de Studerende. Ved Skrivelse af 28. Marts 1917 henvendte Foreningen og Raadet sig til Konsistorium med Anmodning om Støtte, eventuelt ved, at Konsistorium vilde udpege Repræsentanter til at træde i Forhandling

med Udvalget. I Anledning heraf meddelte Konsistorium i Skrivelse af 21. April s. A. Udvalget, at det var overdraget Universitetets Rektor og Referendarius at forhandle med det paa Konsistoriums Vegne.

Under 12. April 1917 indsendte Studenterforeningens ledende Senior som Formand for det nævnte Udvalg et Andragende til Undervisningsministeriet om dettes Hjælp til Indrettelse af en Betalingsregens, idet det i saa Henseende bragtes i Forslag, at der af Kommunitetets eller Sorø Akademis Midler maatte blive ydet et 4% p. a. rentebærende Laan med Prioritet næstefter 490,000 Kr. i Ejendommen Matr. Nr. 70 A. 4. H. H. af Københavns udenbys Vester Kvarter, Halmtorvet Nr. 12, 14 og 16, Lille Istedgade Nr. 7 og Abel Kathrinesgade Nr. 24, hvilken Ejendom ønskedes erhvervet i det anførte Øjemed.

I Anledning af, at Undervisningsministeriet havde ønsket en Udtalelse fra Universitetetskvæsturen over denne Sag, tilskrev Kvæsturen under 27. April 1917 Ministeriet saaledes:

»Det er i Andragendet anført, at den i København i den senere Tid saa stærkt fremtrædende Bolignød i høj Grad er gaaet ud over Studenterne, idet disse dels har meget vanskeligt ved at skaffe sig Bolig dels maa betale ganske ublu Priser for selv de tarveligste Værelser. Studenternes sociale Kaar, der i Forvejen gennemgaaende var ringe, er derved blevet saaledes forringede, at de for manges Vedkommende er blevne ganske uholdbare, og Studenterforeningen har derfor ved Nedsættelsen af ovennævnte Udvalg besluttet at gøre et Forsøg paa at hjælpe paa disse uheldige Forhold, navnlig saaledes, at der søges Udvej for Afhjælpning af den for Studenterne tilstedeværende Bolignød. I denne Henseende er det derhos særlig fremhævet, at den nuværende følelige Mangel paa passende Boliger vil blive endnu værre til Efteraaret, naar de nye Studenter kommer til Byen, og at det kan befrygtes, at det, hvis Forholdene bliver uforandrede, for de fleste vil blive umuligt at skaffe sig Husly; og det er derhos betonet, at det, for at Hjælpen ikke skal komme for sent, vil være nødvendigt saa hurtigt som muligt at træffe Foranstaltning til Afhjælpning af det paagældende Onde.

Det er herefter Udvalgets Plan at faa indrettet en Betalingsregens, hvor Studenterne kan faa møblerede Værelser med Lys, Varme og Rengøring til Leje og hvor der, om de ønsker det, kan tilbydes dem hel eller delvis Forplejning. Til saadant Brug vil det imidlertid under de nuværende Forhold være umuligt at faa opført en Bygning, ligesom det ikke vil kunne lade sig gøre at købe en Ejendom, der for Øjeblikket er udlejet til Beboelse og man vil derfor være henvist til at erhverve en Ejendom, der nu bruges til Hotel. En saadan Ejendom, ovennævnte Matr. Nr. 70. A. 4. H. H. af udenbys Vester Kvarter, har Studenterforeningen nu faaet paa Haanden. Hele den paagældende Bygning er ganske vist ikke i Brug som Hotel, idet Nr. 12 og 16 paa Halmtorvet, Nr. 7 i Lille Istedgade og Nr. 24 i Abel Kathrinesgade er udlejet til Beboelse, men i den midterste Del af Komplekset, Nr. 14 paa Halmtorvet, drives der Hotelvirksomhed og i denne Afdeling, »Centralbanehotellet«, vil der kunne skaffes Plads til 60 à 62 Studenter, medens der, naar hele Bygningen en Gang kan inddrages under Betalingsregensen, i denne vil blive Plads til ca. 230 Studenter.

Om den paagældende Bygning foreligger følgende Oplysninger:

Ifølge Maalebrev er Arealet 1311,7 m² = 3329 Kv. Alen, hvoraf 2485 Kv. Alen er bebygget. Af den i Februar 1913 af Københavns Hypothekforening optagne, blandt Bilagene værende Vurderingsforretning, hvorved Ejendommen er ansat til en Værdi af 582,000 Kr., ses det, at dens forskellige Afdelinger indeholder efternævnte Lokaliteter:

Lille Istedgade 7 og Halmtorvet 16: I Stueetagen 1 stor Hjørnebutik med Baglokaler og Kælder samt 3 andre Butiker med tilhørende Rum og Lagerkældere. I de 4 ovenliggende Etager 16 Beboelseslejligheder à 4 Værelser med Køkken m. v. *Abel Kathrinesgade 24 og Halmtorvet 12:* I Stueetagen 5 Butikslokaler med tilhørende Baglokaler og Kælderrum, hvoriblandt et Bageri med Ovn og Bageriinventar. I de 4 Etager 4 Beboelseslejligheder à 5 Værelser og 4 à 4 Værelser med Køkken m. v. *Halmtorvet 14:* I Kælderen Restaurationskøkken, Keglebane og forskellige andre Rum. Stueetagen er indrettet til 1 stort og 3 mindre Restaurationslokaler; desuden findes en i Gaarden udbygget Foreningssal, Vestibule m. v. I de 4 Salsetager findes ialt 35 Hotelværelser foruden Korridorer, Badeværelse m. v. I Tagetagen findes endelig 8 Værelser foruden Pulterkamre. Til Ejendomsskyld er Ejendommen vurderet til 400,000 Kr., medens Bygningerne er brandforsikrede for 407,300 Kr.

Ejendommen er frit beliggende paa Halmtorvet med Udsigt fra Gadeværelserne over Kvægtorvet og Kalvebodstrand. Værelserne til Gaardsiden vender ud til nogle Gaardspladser til Bygninger i Lille Istedgade og Abel Kathrinesgade og er saaledes ikke saa godt stillede som Gadeværelserne i Henseende til Lys og Luft. Efter sagkyndig Udtalelse maa selve Bygningen betragtes som godt og solidt opført. Façaden mod Halmtorvet er som Følge af Kompleksets store Udstrækning ret imponerende, men kan formentlig betragtes som uden videre Værdi i arkitektonisk Henseende; i hvert Fald indeholder den intet i sin Karakter, der henleder Tanken paa en for studerende Ungdom bestemt Bolig, lige saa lidt som Værelsernes Rumforhold og den øvrige indre Indretning gør den særlig egnet til Formaalet udover det, at der overalt findes gode Korridorer, hvorfra der er Adgang til Værelserne. For disses Vedkommende er der den ikke uvæsentlige Mangel, at adskillige er saa store, at de maa benyttes som Dobbeltværelser. For den Del af Ejendommen, som straks agtes taget i Brug som Betalingsregens for ca. 60 Studenter, gælder det saaledes, at ca. 20 Værelser maa beboes af 2 Studenter, hvilket altsaa vil medføre, at kun ca. en Trediedel af Studenterne kan faa Eneværelse.

Efter derom fra ovennævnte Udvalg modtagen Meddelelse indestaar der for Tiden i Ejendommen følgende Prioriteter:

1) Til Østifternes Kreditforening: oprindelig 275,000		
Kr. à 4 % ₀ , nu til Rest	261,409	Kr. 69 Øre
2) Til samme: Tillægslaan à 4½ % ₀ oprindelig 33,000		
Kr., nu til Rest	32,514	» 24 »
3) Til Københavns Hypothekforening: oprindelig		
100,000 Kr. à 5 % ₀ , nu til Rest	96,644	» 45 »
4) Til samme à 6 % ₀	40,000	» 00 »
	<hr/>	
	430,568	Kr. 38 Øre

af hvilket Beløb der skal erlægges i aarlig Rente og Afdrag ialt 21,323 Kr. 40 Øre.

Den saaledes beskrevne Ejendom vil Studenterforeningen kunne erhverve for 480,000 Kr. Foruden denne Sum er der til Køb af det til Hotellet hørende Møblement og Inventar beregnet et Beløb af 60,000 Kr., saaledes at selve Købesummen maa sættes til 540,000 Kr. Til Hovedreparation af den Del af Ejendommen, der straks skal tages i Brug, menes at ville medgaa 20,000 Kr. og dertil kommer Omkostningerne ved Handelen, derunder Afstaaelse til Hotelværtten, hvortil der efter de givne Oplysninger maa regnes med 50,000 Kr. i Stedet for som i Andragendet anført 30,000 Kr. Den Sum, der øjeblikkelig bliver Brug for, er herefter altsaa 610,000 Kr., hvoraf ca. 430,000 Kr. kan afgøres ved Overtagelse af Prioriteter. Der skal herefter skaffes Dækning for 180,000 Kr., og heraf søges 100,000 Kr. som Laan af Sorø Akademis eller Kommunitetets Midler, saaledes at der derfor gives Prioritet næstefter 490,000 Kr. (eventuelt 510,000 Kr.). Endelig er det fremhævet, at der ved hele Komplexets Overgang til Betalingsregens vil blive Brug for yderligere 90,000 Kr., nemlig 30,000 Kr. til Bygningsforandringer og 60,000 Kr. til Montering af Værelserne i den nyttilkomne Del af Bygningen. Hele Foretagendet kan saaledes paaregnes at ville komme til at staa Institutionen i et samlet Beløb af 700,000 Kr.

Forsaavidt angaar selve Købesummen for den faste Ejendom — 480,000 Kr. — maa det formentlig erkendes, at den efter de for Tiden foreliggende Konjunkturer kan betragtes som rimelig. Noget anderledes stiller det sig derimod med Hensyn til de Handelen ledsagende øvrige Omkostninger. Det maa saaledes forekomme Kvæsturen at være en uforholdsmæssig høj Betaling at give 60,000 Kr. for Hotelinventaret, og man skal i saa Henseende navnlig henlede Opmærksomheden paa, at man for dette Beløb kun vil opnaa et — formentlig endog ufuldstændigt — Inventar til Værelser for ca. 60 Studenter, medens man har paaregnet for en tilsvarende Sum af 60,000 Kr. at kunne faa Inventar til hele den øvrige Del af Komplexet, altsaa Møblement m. v. for $230 \div 60 = 170$ Studenter. Heri synes at ligge, enten at det tilstedeværende Inventar købes altfor dyrt eller at den fremtidige Anskaffelse er anslaaet til et for ringe Beløb. Dertil kommer, at Hotelinventaret, f. Eks. de store Senge, ikke er særlig velegnet til Studenterværelser, saaledes at det eventuelt vil blive nødvendigt at ombytte det indkøbte med andre Møbler, hvilket næppe kan ske uden Tab. Endvidere er de store Omkostninger ved Handelen, derunder navnlig Hotelværtens Afstaaelsessum, der foreløbig skal være betinget til 40,000 Kr, en ganske uproductiv Udgift, som i uheldig Grad bringer Købesummen op over det normale. Endelig bemærkes, at de betydelige Udgifter til Omdannelse af Bygningen — anslaaet 50,000 Kr. — i Virkeligheden ikke forøger dens Værdi i Handel og Vandel, men snarere forringer den, idet man efter Ombygningen i Stedet for en let omsættelig Bygning med talrige Beboelseslejligheder og et mindre Hotel faar et meget stort til ganske specielt Brug indrettet Komplex, der ikke uden betydelige Omkostninger kan bringes tilbage til sin oprindelige Skikkelse.

Det maa herefter formentlig være klart, at den tilsigtede Handel ikke er nogen egentlig god Forretning og at det fortrinsvis maatte være den foreliggende alvorlige Nødstilstand, der skulde medføre, at man indlader sig paa den. Til nærmere Prøvelse af, om man bør skride til det foreslaaede Køb, maatte det da undersøges, dels om Foretagendet med

de til Startningen medgaaende betydelige Udgifter i det Hele vil kunne bære sig, dels om det, man opnaar ved at købe Ejendommen, er saa værdifuldt, at det er de anførte store Ofre værd.

Blandt de hermed følgende, til Brug ved Sagens Behandling hertil indsendte Bilag, findes en af Overretssagfører Moltke Leth udarbejdet Rentabilitetsberegning, der suppleres ved de i den ligeledes vedlagte Skrivelse fra Studenterforeningen af 24. d. M. givne yderligere Oplysninger. Den paagældende Beregning gaar ud paa følgende, forsaavidt angaar Forholdene, saalænge kun det nuværende Hotel er inddraget under Betalingsregensen:

De aarlige Ydelser i Rente og Afdrag af de allerede	
indestaaende Prioriteter udgør som foran anført . .	21,323 Kr. 40 Øre
4 % p. a. Rente af de 160,000 Kr., der ønskes optagne	
som nye Laan, er	6400 » 00 »
	<hr/>
	27,723 Kr. 40 Øre

Løvrigt paaregnes følgende Udgifter:

Skatter	4500 » 00 »
Inspektør	1000 » 00 »
1 Karl	1500 » 00 »
2 Stuepiger	1800 » 00 »
Brændsel	2000 » 00 »
Lys	1200 » 00 »
Reparationer, Vedligeholdelse m. v.	6276 » 60 »
	<hr/>
	46,000 Kr. 00 Øre

Som Indtægt paaregnes nuværende Leje af Butiker	
og Beboelseslejligheder	23,015 Kr. 00 Øre
Lejeforhøjelse fra 1. Oktober 1917	1250 » 00 »
Leje af Restaurationen	4000 » 00 »
I Indtægt ved Udleje af Hotelværelserne til Studenter	
skal altsaa, for at skaffe Dækning for Udgifterne,	
indkomme	17,735 » 00 »
	<hr/>
	46,000 Kr. 00 Øre

For disse 17,735 Kr. vil der blive Dækning, naar hver af de 60 Studenter betaler i aarlig Leje 296 Kr., eller afrundet 300 Kr.

For det Tilfælde, at hele Bygningen inddrages til Studenterbeboelse, menes Forholdene at stille sig saaledes:

Udgifter:

Forrentning og Afdragning af ovenanførte Prioriteter (af-	
rundet)	27,700 Kr.
Forrentning og Afdragning med 6 % p. a. af 90,000 Kr.	5400 »
Skatter	4500 »
Inspektør	1000 »
2 Karle	3000 »
8 Stuepiger	7200 »
Brændsel	8000 »
Lys	3800 »
Reparationer og Vedligeholdelse	9900 »
	<hr/>
	70,500 Kr.

<i>Indtægter:</i>	
Lejeindtægt af Restauration	4500 Kr.
— » Butiker	7000 »
	11,500 Kr.
Som Indtægt ved Udleje til Studenter skal herefter indkomme	59,000 »
	70,500 Kr.

Disse 59,000 Kr. vil kunne dækkes derved, at 200 Studenter betaler aarlig 300 Kr. for Logi.

Efter det anførte skulde der saaledes være overvejende Sandsynlighed for, at den projekterede Betalingsregens fuldtud skulde kunne forrente den derpaa anvendte Kapital. Det forekommer imidlertid Kvæsturen, at man ved Opstillingen af det paagældende Overslag navnlig har ansat Udgifterne til Beløb, som man næppe sikkert kan vente at kunne begrænse sig til. Man skal i saa Henseende bemærke, at det — bl. a. fra den ved Regensen gjorte Erfaring — formentlig er tvivlsomt, om man vil kunne nøjes med 1 Karl og 2 Piger eller 2 Karle og 8 Piger henholdsvis til den foreløbige mindre og den fuldt besatte Betalingsregens. Det vil dog maaske vise sig, at Renholdelsen af disse mange daglige Opholdsværelser for unge Mennesker vil kræve adskilligt mere Arbejde end paaregnet. Endvidere bemærkes, at Inspektionen ved den fuldt belagte Betalingsregens sandsynligvis vil udkræve et ikke saa lidt højere Beløb end de 1000 Kr., der straks maa anvendes. Endelig er der, saavidt skønnes, regnet noget for lavt ved Ansættelsen af Beløbet til Reparationer og Vedligeholdelse af Bygning og Inventar. Til aarlig Vedligeholdelse af denne store, allerede ikke helt ny Bygning, der ved den tilsigtede Brug er udsat for betydeligt Slid, bør der, efter hvad der fra sagkyndig Side er meddelt Kvæsturen, ikke regnes med et Beløb paa mindre end 6000 Kr. aarlig og dertil kommer Vedligeholdelse og Henlægning til Fornyelse af det store Inventarium af Møbler, Sengeklæder m. v. Da man maa være forberedt paa, at dette Inventarium vil blive udsat for ikke videre omsorgsfuld Behandling fra Lejernes Side, kan der formentlig regnes med meget stærkt Slid og stadige Fornyelser, og man skønner derfor ikke rettere, end at man maa betydeligt højere end til de anslaaede 6276 Kr. og 9900 Kr. ved Budgetteringen af den paagældende Udgiftspost. I det hele mener man, at man maa gøre Regning paa adskilligt højere Udgifter end man nu tror at kunne nøjes med, men man skal dog herved udtrykkeligt bemærke, at der, saavidt skønnes, ikke heri ligger nogen afgørende Hindring for Sagens Gennemførelse, om denne ellers maatte findes ønskelig, idet dette kun vil føre til, at Studenterne maa betale mere end de nu paaregnede 300 Kr. aarlig. Denne Betaling maa nemlig, i hvert Fald efter de nuværende Forhold, betragtes som meget billig og da Hensigten med Sagen formentlig ikke er at yde nogen egentlig Velgørenhed, men derimod at aabne Studenter Adgang til at finde bekvemt og godt Logi paa almindelige, rimelige Vilkaar, vil der næppe være noget til Hinder for, om nødvendigt, at sætte Betalingen noget op. I Forbindelse med foranstaaende Bemærkninger skal man derhos henlede Opmærksomheden paa, at Indtægten af det i Ejendommen værende Restaurationslokale er af saa stor Betydning for hele Økonomien,

at man antagelig maa gøre Regning paa til Stadighed at maatte have Restauration i Bygningen. Dette kan naturligvis have en væsentlig Fordel derved, at der — saaledes som ogsaa af Udvalget paaregnet — kan skaffes Studenterne delvis eller fuld Forplejning, men man bør dog næppe helt se bort fra, at Tilstedeværelsen i selve Studenterregensen af en Restauration kan medføre Ulemper, som i visse Tilfælde kan faa mindre heldige Konsekvenser for hele Institutionens sunde Trivsel.

En Forudsætning for, at det paagældende Foretagende kan bære sig, er det imidlertid naturligvis fremfor alt, at der til Stadighed vil være tilstrækkeligt mange Studenter, der vil søge Bolig i Betalingsregensen. At der under de nuværende Forhold vil være mere end rigelig Efterspørgsel efter de ca. 60 Pladser, der straks kan skaffes, siger sig selv, men derfra kan formentlig intet sluttet om, hvorledes Sagen vil stille sig, naar normale Forhold atter indtræder. Hvorledes Stillingen i det hele — bortset fra de allernærmeste Aar — i Fremtiden vil blive, er det sikkert i Virkeligheden ret umuligt at dømme om. Dette vil bero dels paa, hvorledes Boligforholdene i Almindelighed vil komme til at stille sig, naar Forholdene i det hele er faldet til Ro ovenpaa den nuværende abnorme Periode, dels og i Særdeleshed paa, hvorledes den paatænkte Betalingsregens vil komme til at virke under de Kaar, som det paa det i denne Sag foreliggende Grundlag bliver muligt at tilvejebringe. Naar der da skulde skønnes om, under hvilke Vilkaar den her projekterede Institution vil komme til at virke, vil man samtidig ledes ind paa det foran berørte andet Spørgsmaal om, hvorvidt det, man opnaar ved at realisere den fremsatte Plan, er af saa stor Værdi, at det er de nødvendige store Ofre værd. Kvæsturen mener da, at det vil være urigtigt at se bort fra, at den Betalingsregens, man i den heromhandlede Ejendom paa Halmtorvet vil kunne føre ud i Livet, paa ikke uvæsentlige Punkter lidet svarer til, hvad man kunde ønske opnaaet for en saadan Institution. Det behøver i saa Henseende blot at antydes, i hvilken Grad vore ældre Studenterkollegier og ikke mindst Udlandets tilsvarende Institutioner afviger fra, hvad der kan naas i Hotellet paa Halmtorvet, og det synes derfor ikke uden Betænkelse maaske overfor en meget lang Fremtid at binde Studenterverdenen til denne Bygning, der baade ved sin indre Indretning (de altfor uensartede Værelser, der i vidt Omfang nødvendiggør det uheldige Kontubernalvæsen) og ved Omgivelsernes og Bygningsprægets manglende Tilknytning til det akademiske Liv synes at være lidet egnet til i Længden at virke tilfredsstillende, hvorved dog skal bemærkes, at der naturligvis er den Mulighed til Stede, at man uden uforholdsmæssigt Tab kan afhænde Ejendommen paa Halmtorvet og andetsteds opføre en ny Bygning, der fyldestgør alle berettigede Fordringer. Skulde man da paa nærværende Tidspunkt, da Spørgsmaalet om den heldigste Ordning af en Betalingsregens næppe kan betragtes som udtømmende behandlet, finde det rigtigt at søge en i hvert Fald foreløbig Løsning ved Købet af Ejendommen paa Halmtorvet, maatte Begrundelsen derfor efter det anførte først og fremmest søges i Hensynet til den foreliggende Nødstilstand og Nødvendigheden af at træffe en øjeblikkelig Afgørelse. Vigtigheden af dette Synspunkt skal Universitetskvæsturen ikke underkende, men de herhen hørende Undersøgelser skal man, da disse ligger udenfor Kvæsturens Opgave, ikke komme nærmere ind paa. Dog mener man at

burde henlede Opmærksomheden paa, at den projekterede Ordning til Efteraaret og sandsynligvis ogsaa for endnu et ikke helt kort Tidsrum kun vil skaffe Udvej for Anbringelsen af ca. 60 Studenter, medens der efter al Rimelighed vil komme til at staa et langt større Antal uden passende Logi. Det maatte da atter her tages under Overvejelse, om det vil være rigtigt at skride til den omhandlede Ejendomserhvervelse for at opnaa denne formentlig kun delvise Afhjælpning af den foreliggende Nødstilstand.

Forsaavidt Ministeriet efter alt foreliggende maatte bestemme, at det ansøgte Laan skal gives, skal man indtrængende indstille, at Laanet ydes ikke af Sorø Akademis Midler, men derimod af Kommunitetets. Det fremgaar af det foranførte, at der for et Laan i den paagældende Ejendom paa 100,000 Kr. med Prioritet næstefter 490,000 Kr. (eventuelt 510,000 Kr.) *absolut ikke er anordningsmæssig Sikkerhed*, ja endog, at der — da de 100,000 Kr. skal prioriteres efter Beløb, der er højere end Købesummen for fast Ejendom — kun er en yderst problematisk Sikkerhed for Kapitalen. Det synes herefter givet, at Sorø Akademi, der har Vanskelighed nok ved at fyldestgøre sine egne Formaal, ikke bør bebyrdes med dette fra et Kapitalanbringelsessynspunkt farlige Laan, men at det kun bør gives af Kommunitetet, hvis Opgave har meget nær Tilknytning til hele den foreliggende Sag. Ganske vist har Kommunitetet for Tiden ingen Midler til Disposition, idet Stiftelsens Status haardt tynges af Udgifterne til Opførelsen af Studiegaarden, men kontante Midler vil kunne tilvejebringes derved, at Sorø Akademi overtager almindelige Kommunitetet tilhørende Prioritetsobligationer for 100,000 Kr. Uden særlig Hjemmel fra Lovgivningsmagten vil imidlertid et saadant Laan ikke kunne ydes, idet et Laan paa de anførte Vilkaar i den paagældende Ejendom paa ingen Maade opfylder de for Udlaan af Umyndiges og andre under offentlig Bestyrelse staaende Midler foreskrevne Regler. Skulde Ministeriet bestemme sig til at søge saadan Hjemmel indhentet, skal man henstille, om det ikke maatte være formaalstjenligt at betinge en passende Amortisation, i hvert Fald saaledes, at Laanet forrentes og afdrages med $4\frac{1}{2}\%$ p. a., hvoraf 4% p. a. af den til enhver Tid skyldte Kapital er Rente, Resten Afdrag.

Da det, forsaavidt Kvæsturen forstaar, paa nærværende Tidspunkt kun drejer sig om at træffe Bestemmelse om, hvorvidt der i det hele skal gives Udvalget Tilsagn om et Laan til Sagens Fremme, medens en nærmere Behandling af Detailspørgsmaal kan udskydes til senere, skal man for Øjeblikket indskrænke sig til foranstaaende Udtalelser, idet man blot skal tilføje, at det formentlig, saafremt Laanet skal gives, vil være ønskeligt at faa optaget en ny Vurderingsforretning over det tilbudte Pant.«

I Skrivelse af 10. Maj 1917 udtalte Konsistorium følgende med Hensyn til den paagældende Sag:

»Konsistorium anerkender fuldtud den gode Vilje, der har fundet Udtryk i det foreliggende Forslag, til at søge at afhjælpe de store Vanskeligheder, som de Studerende for Tiden synes at have med at finde passende Bolig. Konsistorium har selv et aabent Øje for disse Vanskeligheder og vil derfor gerne yde ethvert Forsøg paa en formaalstjenlig Løs-

ning af dette Spørgsmaal sin redebonne og virksomme Støtte. Man maa imidlertid nære stærk Tvivl om den foreslaaede Løsnings Holdbarhed, idet man navnlig maa tillægge de Betæneligheder, som Kvæstor i sin Erklæring har rejst mod Sagen fra finansielt Synspunkt, en betydelig Vægt, da Foretagendets økonomiske Fremtid herefter synes meget usikker. Til det af Kvæstor anførte maa formentlig yderligere føjes, at man ved et Studenterpensionat maa regne med, at det nogle Maaneder af Aaret ikke er fuldt besat. Den Mulighed, som Kvæstor antyder, at forbedre Foretagendets Rentabilitet ved at lade Studenterne betale mere end de nu paaregnede 300 Kr. aarlig, kan man ikke anse for nogen heldig Udvej, særlig da de to Tredjedele af dem for denne Gennemsnitsbetaling maa dele Værelse med en anden. Prisen for Værelserne — ligesom formentlig ogsaa Købesummen for Ejendommen med den dertil kommende Afstaaelsessum og Betaling for Inventaret — synes fastsat under Hensyn til de nuværende Højkonjunkturer, og der haves ikke nogen som helst Sikkerhed for, at den vil regnes for lige saa billig, naar den ekstraordinære Situation ophører. I det hele forekommer det Konsistorium betæneligt under disse Forhold at binde saa store Kapitaler til et Foretagende, der umiddelbart kun vil komme ca. 60 Studenter til Gode, men hvori ingen vil kunne se en tilfredsstillende endelig Løsning af Betalingsregens-Spørgsmaalet, som tværtimod let derved vil kunne præjudiceres.

Ogsaa andre Forhold maa medføre, at Konsistorium ikke kan tiltræde den foreliggende Plan. Den Bygning, der er Tale om at erhverve som Bolig for Studenter, støder, efter hvad Konsistorium har bragt i Erfaring, paa begge Sider umiddelbart op til Kvarterer, der hører til de mest berygtede i Byen. Under disse Omstændigheder vil den offentlige Restauration, der tænkes bevaret, og som gennem den Lejeindtægt, den giver, spiller en saa afgørende Rolle for Bygningens Økonomi, frembyde sine særlige Betæneligheder, idet der vil være en nærliggende Fare for, at naar den egentlige Hotelvirksomhed ophører og Restauranten saaledes mister det solide Stampublikum, den derigennem har haft, den væsentlig vil blive henvist til at søge sin Fortjeneste hos et Publikum og ved en Art af Kafévirksomhed, der er lidet ønskelig i en Bygning, som skal huse unge Mennesker.

Under Hensyn til alt det anførte maa Konsistorium fraraade det foreliggende Forslag, specielt at der anbringes noget Beløb af Kommunitetets Midler i den omspurgte Bygning.«

Under 26. Maj 1917 meddelte Undervisningsministeriet derefter Studenterforeningen, at man efter den Stilling, Konsistorium og Universitetskvæsturen havde taget til den ommeldte Plan, ikke mente at kunne imødekomme det indgivne Andragende.

4. Ordningen af Petroleumsrationeringen for Studenter.

(Journ. Nr. 254/1917.)

Efter at der i »Studium« for 1. Sept. 1917 var blevet gjort opmærksom paa, at Konsistorium ved Henvendelse til Kommunens Dyrtidskontor eventuelt vilde kunne opnaa visse Begunstigelser for Studenterne med Hensyn til Udlevering af Petroleumsmærker, rettede Konsistorium

18. Sept. 1917 en indtrængende Henvendelse til Brændselsoienævnet om at komme de Studenter, der ikke havde elektrisk Lys paa deres Værelser, til Hjælp i denne Sag, saaledes at der gaves dem Adgang til Køb af saa stort et Kvantum Petroleum, som Omstændighederne tillod. En lignende Henvendelse blev mundtlig rettet til Dyrtidskontoret paa Frederiksberg, og saavel dette Kontor som Petroleumskontoret i København stillede sig velvilligt til Sagen, saaledes at Universitetet fra Begyndelsen af Oktober 1917 kunde overtage Fordelingen af Petroleum til Studenter i de to Kommuner. Til en Begyndelse foregik denne Fordeling saaledes, at de Universitetet udleverede Petroleumsmærker fordeltes mellem de Studenter, der ikke havde elektrisk Lys eller Gas paa deres Værelser, men allerede i December 1917 blev det nødvendigt at overgaa til den Ordning, at Universitetet indkøbte Petroleum for alle de udleverede Mærker og derefter udleverede Petroleum in natura til Studenterne. Denne Ordning, der krævede Indretning med Foranstaltninger mod Brandfare af et af Kælderrummene i Studiegaarden til Opbevaring af Petroleum, blev ligesom Udleveringen af Mærkerne ledet af Universitetssekretær P. Fønss med Bistand af Universitetskasserer J. Jansen, saaledes at den til Raadighed værende Petroleum fordeltes mellem Studenterne efter Ansøgning, hvorved det blev muligt at skaffe navnlig de Studenter, der læste til Eksamen, et væsentlig større Kvantum Petroleum, end de ellers vilde have faaet.

Udgifterne ved Ordningen, der varede til Udgangen af Marts Maaned 1919, afholdtes under Kommunitetets Udgiftspost for ekstraordinære Udgifter og udgjorde i Finansaaret 1917—18 1072 Kr. 26 Ø., hvoraf 600 Kr. Honorar til Kasserer Jansen, og i 1918—19 1155 Kr. 85 Ø., hvoraf 800 Kr. Honorar til Kasserer Jansen, jfr. Rigsdagstid. 1917—18, Tillæg B., Sp. 2345—48 og 1918—19, Tillæg B., Sp. 2941—42.

5. Studentergymnastikken.

(Journ. Nr. 367/1916 og 288/1917.)

Et af det samlede Studenterraad nedsat Udvalg henvendte sig under 23. December 1916 til Konsistorium med Andragende om, at der maatte blive indkaldt til et Møde af Repræsentanter for interesserede Kredse og særlig for Universitetet for at forhandle om de mest egnede Fremgangsmaader til Fremme af Idræt og almindelig Hygiejne blandt Universitetets Studerende. I denne Anledning nedsatte Konsistorium i sit Møde den 30. Januar 1917 et Udvalg bestaaende af Rektor, Referendarius og Professorerne Kroman og Vinding Kruse samt Docent Lindhard til at behandle den paagældende Sag. Dette Udvalg afgav under 3. November 1917 følgende Betænkning:

Foranlediget ved en Henvendelse af 23. December f. A. fra et Udvalg, som det samlede Studenterraad havde nedsat til Fremme af Idræt og almindelig Hygiejne blandt de ved Universitetet Studerende, nedsatte Konsistorium i sit Møde den 30. Januar d. A. et Udvalg, bestaaende af Rektor, Referendar og Professorerne Kroman, Vinding Kruse og Lindhard til Behandling af denne Sag. Dette Udvalg supplerede sig med Medlemmerne af Studenterraadets fornævnte Idrætsudvalg, Stud. theol. M. Neiiendam, Stud. med. Vincent Næser og Stud. mag. N. P. Sørensen.

Udvalget har anset det for en væsentlig Side ved sin Opgave at skaffe nøjagtige Oplysninger om Forholdene angaaende Studenternes Idræt, som de indtil nu har udviklet sig.

Af Idrætsforeninger for Studerende forefindes følgende:

Den akademiske Skytteforening med 150—175 (gymnastikdyrkende) Medlemmer, hvoraf 42, der ikke er Skytter.

Akademisk Roklub, der efter at være sammensmeltet med de polytekniske Studerendes Roklub har antaget Navnet »Danske Studenters Roklub« og tæller 270 (aktive) Medlemmer.

Akademisk Boldklub med 243 Medlemmer.

Akademisk Idrætsforening med 63 Medlemmer.

De kvindelige Studenters Idrætsforening med 36 Medlemmer.

Desuden findes der nogle mindre Sammenslutninger til Dyrkning af Gymnastik og Fægtning paa Regensen.

Til disse Foreninger ydes der af Kommunitetet følgende aarlige Tilskud.

a. Til den akademiske Skytteforening 2000 Kr., hvoraf 1600 Kr. til Gymnastik.

b. Til akademisk Roklub 600 Kr.

I de Aar, i hvilke der ikke finder en Match Sted mellem de skandinaviske akademiske Roklubber, udbetales dog kun Halvdelen af dette Bidrag.

c. Til Udredelse af Halvdelen af Lønningen for en Fægtemester paa Regensen 150 Kr.

d. Til Akademisk Idrætsforening er paa den kommende Finanslov foreslaaet et Tilskud paa 300 Kr.

Det fremgaar af det anførte, at disse Tilskud kun kommer en meget begrænset Kreds af Universitetets omtrent 3000 Studerende til Gode, ligesom Tilskudet til de forskellige Idrætsforeninger er meget ulige fordelt. I det hele er der ikke af Universitetet sikret Studenter, der staar udenfor disse Foreninger, idet de ikke har Raad til at betale det ret høje Kontingent, som de fleste af dem kræver, eller ikke sympatiserer med det særlige Formaal, som hver af dem forfølger, nogen Adgang til Idræt, og navnlig er Adgangen til egentlig Motionsgymnastik for de Studerende ret vanskelig.

I vore skandinaviske Nabolande er der i denne Retning gjort meget mere for de Studerende. Saaledes er i Kristiania Lønningerne til Lærerne i Studenternes Gymnastikhus opført paa Universitetets Budget, og der udfoldes i de senere Aar Bestræbelser for paa forskellig anden Maade at fremme de Studerendes Idræt. Ved Universitetet i Upsala er der i 1908 for en Bekostning af ialt 283,740 Kr. blevet opført et moderne Gymnastikhus med tilhørende Svømmehal og Idrætsplads; siden den Tid har Udøvelsen af Gymnastik og Idræt blandt Upsala Studenter haft et glædeligt Opsving. I Lund har man siden 1882 haft en Gymnastiksal for de Studerende, men da den erkendes for ikke længere at være tidssvarende, er der af en af Konsistoriet nedsat Komité i 1913 udarbejdet Forslag til Opførelse af et Gymnastikhus med moderne Badeindretning og Svømmehal samt en Idrætsplads. I denne Komité's Betænkning fastslaas det, at Tiden med Rette begynder at opfatte rationel Legemskultur som en Sag af største Vigtighed for hele Befolkningen.

Betænkningen fremhæver iøvrigt følgende:

»Nutidens skarpe Konkurrence tvinger Studenterne til et intensivt Arbejde med Studierne, ofte under saa uheldige hygiejniske Kaar, at det i højeste Grad indvirker uheldigt paa deres legemlige Udvikling og hele Helbredstilstand; friske Kræfter er jo en tvingende Nødvendighed for en planmæssig Gennemførelse af Studierne, og Kravet om systematiske Legemsøvelser for den studerende Ungdom er derfor uafviseligt.

Skulde Interessen for Legemsøvelser være ringe blandt Studenterne, saa er det netop en Opgave at fremme denne Interesse.

At Staten herved blot handler til sin egen Fordel, er aabenbart; naar Staten ofrer Millioner paa Studenternes intellektuelle Udrustning, har den ikke Raad til at stille sig ligegyldigt til Spørgsmaalet om, hvad deres legemlige Udvikling kræver. Det er heller ikke blot Studenterne selv, som høster Udbyttet af at blive vante til at drive Gymnastik og hengive sig til et fornuftigt ledet Idrætsliv i fri Luft; Staten høster ligeledes det største Udbytte ved den større Udholdenhed og Evne til at udfylde en Plads i Samfundet, som derigennem vindes for de ved Universitetet uddannede Embedsmænd, Læger, Lærere og Præster. Endelig er det at vente, at de Generationer af Studenter, der i Universitetsaarene har faaet en virkelig Interesse vakt for en fornuftig ledet Idræt, senere, naar de spredes blandt Befolkningen, kraftigt vil bidrage til Udbredelsen af sund Idræt og virke mod Sportens Overdrivelse i Form af ensidig Specialisering.«

I Henhold til disse Betragtninger tilraader Komitéen at oprette en moderne Gymnastik- og Idrætscentral ved Universitetet i Lund med tilhørende Badeindretning til en samlet Udgift af 297,000 Kr. og til Driften at bevilge et Beløb af 7500 Kr. aarlig.

Ved sin Drøftelse af, hvilke Foranstaltninger der bør træffes for at fremme Idrætten blandt de Studerende, har Udvalgets særlige Opmærksomhed fæstet sig ved en paafaldende Mangel ved de bestaaende akademiske Idrætsforeninger, idet det hidtil har været saaledes, at der saa godt som intet Samarbejde mellem dem indbyrdes har fundet Sted, hvad der dels har bidraget til at svække deres almindelige Betydning for Studenternes Idrætsliv, dels vanskeliggjort en samlet Optræden. Udvalget har derfor søgt at skabe en *Fællesorganisation* af de akademiske Idrætsforeninger, for at de kan arbejde sammen med fælles Maal og optræde samlet saavel indadtil, saaledes navnlig ved Henvendelser til vort eget Universitet, som udadtil, f. Eks. overfor vore Nabouniversiteter. Efter at have plejet Forhandlinger med Delegerede for de forskellige akademiske Idrætsforeninger opnaaede Udvalget, at disse Foreninger dannede en Fællesrepræsentation »Danske Studenter Idrætsraad«. Ifølge § 1 i dettes Love, som vedlægges, er Raadets Formaal at virke for Idrættens Udbredelse blandt danske Studenter og at repræsentere Foreningerne i Tilfælde, hvor samlet Optræden er ønskelig, og med dette Raad vil altsaa Universitetet og andre hjemlige og udenlandske Autoriteter kunne forhandle.

I Tilslutning til Dannelsen af dette Idrætsraad mener Udvalget dernæst, at Universitetet bør nedsætte *et staaende Udvalg* af Universitetslærere og Studerende, f. Eks. bestaaende af Referendaren, Professoren i Gymnastikteori, to andre Universitetslærere, samt to Repræsentanter for

Studenterraadet. Dette Udvalg kunde paa Universitetets Vegne forhandle med det nævnte Idrætsraad og gøre Indstillinger til Konsistorium, eventuelt Ministeriet. Det maa herved erindres, at Idrætsraadet ifølge sin Oprindelse først og fremmest vil tage Hensyn til de Sportsklubber, det repræsenterer, men Universitetet har ved Siden deraf en stor Interesse i at tage sig af de Studerende, der, uden at være særlig sportsinteresserede dog ønsker ved Motionsgymnastik at bevare deres Legeme ungt og friskt. De er for Tiden uheldigt stillede, da de, bortset fra privat Undervisning, vanskelig kan faa Adgang til Gymnastik uden ved at melde sig ind i en egentlig Sports- eller Skytteforening, og dette mener Udvalget ikke bør være nødvendigt.

Til Fyldestgørelse af denne Interesse anser Udvalget det imidlertid for absolut paakrævet, at der af Universitetet tilvejebringes et, særlig for Studerende beregnet, *Gymnastiklokale*, hvori Studenterne under gunstige og billige Vilkaar kan faa Lejlighed til at deltage i gymnastiske Øvelser. Det har vist sig, at der er stærk Trang til et saadant akademisk Gymnastiklokale, da de faa brugbare Gymnastiksale, der findes i Byen, næsten altid er optagne.

En fuldt tilfredsstillende Ordning vil alene kunne naas derved, at Universitetet faar *sit eget Gymnastikhus* med fuldt tidssvarende Lokaler, Badeindretninger m. m., og for Gennemførelse af en saadan Plan mener derfor ogsaa Udvalget, at man af al Magt bør arbejde. Ønskeligheden heraf har ogsaa Universitetet allerede for Aar tilbage anerkendt, idet der i Slutningen af 80'erne af Konsistorium var udarbejdet endelige Planer til Opførelse af et Gymnastikhus for de Studerende. Ministeriet stillede i Henhold hertil Forslag om den dertil fornødne Bevilling, men det lykkedes ikke at gennemføre den i Rigsdagen, jfr. nærmere Universitetets Aarvog fra 1892—93 Side 307—08.

Udvalget indser imidlertid ogsaa Vanskeligheden ved i Øjeblikket at gennemføre en saadan Plan. Det har derfor set sig om efter andre Muligheder, og det var vist sig saa heldigt, at den velindrettede Gymnastiksal, der findes i Studenterforeningen, og som for Øjeblikket er lejet ud og benyttes dels til privat Gymnastik dels til Danseundervisning, fra 1. Oktober næste Aar vil kunne faas til Leje. Denne Sal har Universitetet særlig Grund til at have sin Opmærksomhed henvendt paa, fordi Studenterforeningen, da det i sin Tid søgte og opnaede en større Prioritet i dens nye Bygning af Kommunitetets Midler, erklærede sig villig til at indrette et saadant Gymnastiklokale for Studenter og til efter nærmere Aftale at stille det til Universitetets Raadighed.

Udvalget har derfor forhandlet med Studenterforeningen, som har erklæret sig villig til at overlade Universitetet Gymnastiksalen for en aarlig Leje af 3500 Kr., og det tillader sig herefter at foreslaa, at Universitetet søger Bevilling til at leje denne Sal, som man i saa Tilfælde tænker sig benyttet paa følgende Maade:

1. Til Motionsgymnastik for Studenter, der ikke er Medlemmer af Idrætsforeninger, og som for en ringe maanedlig Betaling f. Eks. 50 Øre kunde faa Adgang til nogle Timers ugentlig Gymnastik under kyndig Vejledning og paafølgende Bad.

II. I visse ugentlige Timer udlejes Salen til Akademisk Skytteforenings Gymnastikafdeling, idet denne for Tiden lejer Studenterforenin-

gens Gymnastiksal c. 9 Timer om Ugen. Herfor mener Udvalget, at Universitetet bør kræve en Leje af f. Eks. 500 Kr. aarlig, idet Skytteforeningen af Kommunitetets Midler erholder 1600 Kr. aarlig netop til Fremme af Gymnastik i Foreningen.

III. I visse ugentlige Timer overlades Salen til de andre Idrætsforeninger. Disse Idrætsforeninger ønsker nemlig i høj Grad at kunne yde deres Medlemmer Lejlighed til Gymnastik om Vinteren, men har i de sidste Aar haft overordentlig Vanskelighed ved at skaffe sig Lokale. Af disse Foreninger mener man ikke, Universitetet bør kræve noget Vederlag, da de er saa lidet eller slet ikke støttede af Kommunitetet. Dette gælder ogsaa den kvindelige Idrætsforening.

Udfra disse Forudsætninger vilde Budgettet for Administrationen af Gymnastiksalen blive følgende:

Udgift:

Leje af Gymnastiksal	3500 Kr.
Honorar for Lærere til den ovenfor under I. omtalte Motionsgymnastik indtil	1800 »
idet man regner to Timer daglig à 5 Kr. Timen i Aarets 7 Maaned.	
Rengøring	500 »
	<hr/>
	5800 Kr.

Indtægt:

Akademisk Skytteforening Leje	500 Kr.
Kontingent fra Studenter, der ikke er Medlemmer af Idrætsforeninger, indtil	420 »
idet man regner 6 Hold à 20 Studenter = 120 Studenter à 50 Øre med 60 Kr. mdl. i 7 Maaned.	
	<hr/>
	920 »
	<hr/>
	4880 Kr.

Da det Beløb, der kan paaregnes at indkomme i Kontingenter, eventuelt vil kunne blive mindre end de anførte 420 Kr., vil det formentlig være rigtigst at søge en Bevilling paa indtil 5000 Kr.

I Anledning af denne Udvalgsbetænkning udtalte Universitetskvæsturen i Skrivelse af 13. November 1917 bl. a. følgende:

»Fra Universitetskvæsturens Side kan man ganske slutte sig til den i Udvalgsbetænkningen fremsatte Opfattelse, at det er af meget væsentlig Betydning for Studenterne at faa saa let Adgang som overhovedet muligt til fornuftig Legemsøvelse, og man skal derfor anbefale den foreliggende Sag til Gennemførelse saaledes, at det foreslaaede Bidrag stilles til Disposition under Kommunitetets Budget. Ganske vist er det et ikke ubetydeligt aarligt Beløb, der her er Spørgsmaal om at indføre som ny, fast Udgift for Kommunitetet, men da Sagens Gennemførelse formentlig maa betragtes som afhængig af, at Stiftelsen overtager de deraf følgende Udgifter, og den almindelige Adgang til Legemsøvelse, det er Ønsket at

aabne for Studenterne, paa samme Maade som Studenterbespisningen kan bringes ind under de til Kommunitetet henlagte Formaal, kan man herfra efter de foreliggende Forhold tiltræde, at Kommunitetet ogsaa paa det heromhandlede Omraade træder hjælpende til, idet man dog — navnlig under Hensyn til den i Udvalgsbetænkningen bebudede Plan om Opførelsen af et særligt Gymnastikhus — ogsaa ved denne Lejlighed skal henlede Opmærksomheden paa, at det som Følge af den i de senere Aar stærkt voksende Nedgang i Kommunitetets Overskud er nødvendigt at vise megen Forsigtighed med de nye Foretagender, der ønskes satte i Værk ved Tilskud fra Kommunitetets Midler. Man skal herefter i Henhold til alt det foranførte foreslaa indstillet til Undervisningsministeriet, at der ved Ændringsforslag til anden Behandling af Finanslovsforslaget for 1918—19 under en ny Udgiftspost paa Kommunitetets Budget søges bevilget et Beløb af 2500 Kr. som Bidrag fra Kommunitetet for Halvaaret fra 1. Oktober 1918 til 31. Marts 1919 til Leje af en Gymnastiksal og Honorar til Gymnastiklærere for Studenter.«

Med Skrivelse 14. November 1917 fremsendte Konsistorium Udvalgsbetænkningen til Undervisningsministeriet, idet Sagen paa det varmeste anbefaledes til Fremme i Overensstemmelse med Universitetskvæsturens Forslag.

Efter Modtagelsen af denne Indstilling fra Konsistorium udbad Ministeriet sig under 19. December 1917, forinden endelig Bestemmelse kunde tages i Sagen, en Udtalelse i Anledning af en fra Gymnastikinspektøren modtagen Erklæring af 8. December s. A., hvori det paa det stærkeste blev anbefalet, at Universitetet sattes i Stand til at byde de Studerende let Adgang til Legemsøvelser, idet der derhos gjordes følgende Tilføjelse:

»For de Studerende, der har Gymnastik som Bifag ved Skoleembeds-eksamen, ligger Statens Gymnastik-Institut paa Tagensvej, hvor deres praktiske Øvelser foregaar, saa langt fra Universitetet, at de spilder megen Tid ved at skulle tage derud for en enkelt Time; dertil kommer, at det lettere lader sig gøre at passe deres Gymnastiktimer ind imellem deres Timer paa Universitetet, naar Undervisningen kan foregaa i en Sal tæt derved, et Punkt, der altid har frembudt Vanskeligheder. Jeg vilde derfor foreslaa, at Universitetet lejede Studenterforeningens Sal, saaledes at der ogsaa kunde disponeres over den til Fordel for de Gymnastikstuderende. Dette maa, da Salen tænkes lejet for hele Dagen, kunne ske uden forøget Udgift. De Gymnastikstuderende kan da faa deres Uddannelse i praktisk Gymnastik tæt ved Universitetet, i Øjeblikket 8 ugtl. Timer, og disse Timer kan lægges saaledes, at de ikke kommer i Vejen for andre Studenter, der ønsker at benytte Salen. Selvfølgelig maa denne Undervisning af de Gymnastikstuderende som hidtil og som fastslaaet ved Kgl. Anordning af 25. Oktober 1913 § 3, henhøre under Gymnastik-Instituttet og meddeles af dennes Lærerkrafter.

Der er i Andragendet regnet med, at Gymnastik for Studenter kun skulde strække sig over 7 Maaneder, formentlig Okt.—April. Det vilde uden Tvivl være heldigere at lade den begynde fra Septbr., altsaa samtidig med at Studenterne kommer til København. Da lægger de Plan for deres Arbejde, og det er derfor bedst, om de straks kunde passe

Gymnastik ind i den; ellers gaar det let saaledes, at de faar deres Tid optaget af andre Ting. Ligeledes forekommer det mig ogsaa rigtigere at lade Gymnastikundervisningen blive fortsat i Maj og Juni; selv om en Del holder op med at gaa til Gymnastik, naar Foraaret kommer, vil der sikkert være en Del, der ønsker at fortsætte. Endvidere vil 2 Timers Undervisning om Dagen sikkert vise sig at være for lidt, især da der maa oprettes Hold ikke blot for mandlige, men ogsaa for kvindelige Studenter, og Hold baade Morgen og Aften; 1 Time hver Morgen og 2 Timer hver Aften maa anses for Minimum; det bliver 18 Timer om Ugen, hvoraf de 12 tænkes brugt til mandlige Studenter og 6 til kvindelige.

De kvindelige Studenters Idrætsforening dyrker Fægtning i en lille dertil indrettet Sal i Studenterforeningen. Da Undervisning i Fægtning, en af de faa Idrætter, der ogsaa egner sig for Kvinder, kræver Lektion til den enkelte, bliver den ret dyr; hver Deltager maa nu betale 5 Kr. om Maaneden, noget, der afholder adskillige fra at dyrke denne Idræt. Det forekommer mig derfor rimeligt, om der ogsaa søgtes Midler til Honorar for en Fægtelærerinde. Der undervises for Øjeblikket 5 Timer om Ugen i Fægtning, og dette Timetal maa indtil videre anses for tilstrækkeligt.

Regnes der saaledes med 18 ugtl. Timer i Gymnastik og 5 ugtl. Timer i Fægtning, ialt 23, vilde Honoraret for Lærerkraefterne i Gymnastik og i Fægtning beløbe sig til 5000 Kr.

Til Gennemførelse af den her omtalte Ordning vil der behøves en Bevilling af 8000 Kr., hvilken Sum fremkommer saaledes:

Udgift:

Honorar for 23 ugtl. Timer à 5 Kr. i 10 Mdr.	5000 Kr.
Leje af Gymnastiksal	3500 »
Rengøring	500 »
	—————
	9000 Kr.

Indtægt:

Akademisk Skytteforenings Leje	500 Kr.
Kontingent	500 »
	—————
	1000 Kr.
	8000 Kr.

Med Hensyn til denne Skrivelse fra Gymnastikinspektøren udtalte Udvalget under 23. Januar 1918 følgende:

»I Anledning af Undervisningsministeriets Skrivelse til Konsistorium af 19. f. M., hvori Ministeriet udbeder sig Konsistoriums Ytringer med Hensyn til en Erklæring, det har indhentet fra Gymnastikinspektøren angaaende den til Ministeriet indsendte Sag om en Bevilling til Leje af en Gymnastiksal og Honorarer til Gymnastiklærere for de Studerende, skal Idrætsudvalget, der har forhandlet om Sagen med Forretningsudvalget for Danske Studenters Idrætsraad, udtale følgende:

Hvad angaar Spørgsmaalet om at henlægge den praktiske Undervisning af de Gymnastikstuderende til den af Universitetet lejede Sal, aabner det foreliggende Forslag jo Mulighed for en saadan Ordning, men da dette Spørgsmaal ikke er den her foreliggende Sag, der alene drejer sig om at skaffe de Studerende i Almindelighed Motionsgymnastik,

direkte vedkommende, og det efter sin Karakter vil kræve nærmere Overvejelser, anser man det for rettest, at dets Løsning udsættes til et senere Tidspunkt.

Naar Gymnastikinspektøren udtaler sig for at udstrække Gymnastikundervisningen længere end til de paatænkte 7 Maaneder (Oktober—April) nemlig til 10 Maaneder (ogsaa September og Maj—Juni), mener Udvalget, at Gymnastikundervisning ved Universitetet i Juni Maaned i hvert Fald næppe vilde kunne ventes at finde tilstrækkelig Tilslutning. Udvalget har ogsaa næret Tvivl om, hvor vidt man fik de Studerende til at deltage i Gymnastik i de to Maaneder September og Maj, men efter hvad der for Udvalget er oplyst, i Forbindelse med Gymnastikinspektørens Udtalelse, finder Udvalget, at det vil være det rigtigste at medtage disse Maaneder. Naar Gymnastikinspektøren fremdeles udtaler, at to Timers Undervisning om Dagen sikkert vil vise sig at være for lidt, og anser 3 Timers daglig Undervisning for et Minimum, skal Udvalget dertil bemærke, at det vel maa anse det for sandsynligt, at Kravene til Gymnastikundervisning efterhaanden vil stige, men dog finder det rimeligt til en Begyndelse at nøjes med de 2 Timer om Dagen, indtil man kan blive klar over, hvor stærk Trang til saadan Undervisning der findes hos de Studerende. Til at udvise en saadan Forsigtighed tilskyndes Udvalget ogsaa ved den Omstændighed, at det efter Udvalgets Opfattelse sikkert vil vise sig nødvendigt i betydelig videre Omfang end hidtil at søge Understøttelse til de Studerendes Dyrkelse ogsaa af anden Idræt end Gymnastik.

Naar det endelig foreslaas at yde »de kvindelige Studenters Idrætsforening« en Understøttelse til Dækning af Honorar for en Fægtelærerinde, har man ganske vist ikke selv villet fremsætte et saadant Forslag, da en saadan Understøttelse til en enkelt Idrætsforening og en ganske speciel Idræt forekom Udvalget at falde noget udenfor denne Sags Rammer, men man vil dog kunne anbefale en saadan Forhøjelse af Beløbet til Lønning af en Fægtelærerinde under Forudsætning af, at denne Undervisning kommer alle de kvindelige Studerende til Gode uden Hensyn til, om de maatte være Medlemmer af en Forening.

Udfra de saaledes ændrede Forudsætninger vil Budgettet for Administrationen af Gymnastiksalen blive følgende:

Udgift:

Leje af Gymnastiksal	3500 Kr.
Honorar for Lærere til Motionsgymnastik indtil	2340 »
idet man regner 2 Timer daglig à 5 Kr. Timen i Aarets 9 Maaneder.	
Honorar for Fægtelærerinde	975 »
idet man regner 5 Timer ugentlig à 5 Kr. Timen i 9 Maaneder.	
Rengøring	700 »
(det tidligere anslaaede Beløb af 500 Kr. maa forhøjes noget under Hensyn til den forøgede Benyttelse af Salen).	

7515 Kr.

Overført .... 7515 Kr.

Indtægt:

Akademisk Skytteforening, Leje ..... 500 Kr.

Kontingent fra Studenter der ikke er Medlemmer af

Ildrætsforeninger, indtil ..... 540 »

idet man regner 6 Hold à 20 Studenter = 120

Studenter à 50 Øre med 60 Kr. mdl. i 9 Maa-

neder.

————— 1040 »

6475 Kr.

Da det Beløb, der kan paaregnes at indkomme i Kontingenter, eventuelt vil kunne blive mindre end de anførte 540 Kr., vil det formentlig være rigtigst at søge en Bevilling paa indtil 6600 Kr.

Man skal til Slutning gøre opmærksom paa, at det foreslaaede Budget for saa vidt kun er kalkulatorisk, som Udgiften eventuelt vil kunne blive formindsket, hvis Tilslutningen fra Studenternes Side bliver mindre end forventet, ligesom man mulig vil kunne indvinde et Beløb ved at leje Gymnastiksalen ud paa de Tider, da den ikke benyttes af de Studerende.«

Om det saaledes fremkomne Forslag til en forøget Bevilling til Sagens Gennemførelse udtalte Universitetskvæsturen i Skrivelse af 28. Januar 1918 bl. a. følgende:

»Fra Kvæsturens Side kan man ikke uden Betænkelighed se paa den af Udvalget saaledes foreslaaede Udvidelse af den ansøgte Bevilling. Denne er herfra anbefalet til Gennemførelse under Kommunitetets Budget væsentlig udfra den Betragtning, at det ansøgte Tilskud kunde anses som en Hjælp fra Stiftelsens Side til et for Studenterne gavnligt Formaal paa samme Maade som de Tilskud, der ydes f. Eks. til akademisk Skytteforening og akademisk Roklub, men de Krav, der nu i Udvalgets Indstilling af 23. d. M. fremsættes om yderligere øjeblikkeligt Tilskud og stilles i Udsigt som mødende i Fremtiden, gør det klart, at saadan Betragtning af Bidraget ikke er fyldestgørende. Dette bliver nemlig tydeligt, naar hensees til, hvad der fra Gymnastikinspektørens Side — under Henvi- sning til Forholdene ved visse udenlandske Universiteter — tænkes paa som Endemaalet for en fra gymnastisk Synspunkt tilfredsstillende Oparbejdelse af Studenternes Adgang til Legemsøvelse. Det er nemlig indlysende, at Løsningen af en saa omfattende og utvivlsomt særdeles kostbar Opgave ikke kan overtages af Kommunitetet uden i meget betænkelig Grad at undergrave Stiftelsens Evne til at fyldestgøre sit egentlige Formaal at yde trængende Studenter pekuniær Støtte til Tilendbringelse af deres Studier. Som det i den senere Tid gentagne Gange er udtalt og navnlig i Skrivelse herfra af 15. Oktober f. A. vedrørende Kommunitetets Udredelse af Udgifterne ved Kommunitetsbygningens Ombygning indtrængende er fremhævet, er Stiftelsens økonomiske Stilling i de senere Aar bleven i saa høj Grad forringet, at der er den alvorligste Grund til at være varsom med Dispositionerne over Stiftelsens Midler. Det er i saa Henseende navnlig paaapeget, at Stiftelsens Kapitalformue bortset fra Tiendeafløsningssummerne i Perioden fra Udgangen af Finansaaret 1902—03 til Udgangen af Finansaaret 1916—17 er gaaet

ned fra 7,685,346 Kr. 14 Øre til 6,405,388 Kr. 75 Øre, hvilket betyder en Formindskelse paa 1,279,957 Kr. 39 Øre og en Nedgang i det aarlige Renteudbytte paa c. 50,000 Kr., medens samtidig dermed Udgifterne er steget saa stærkt, at man i indeværende Finansaar regner med en Normaludgift paa c. 382,000 Kr. imod en Normaludgift i 1902—03 paa c. 279,000 Kr. Stiftelsernes ordinære Udgifter er saaledes i Tiden fra 1902—03 til 1917—18 voksede med c. 103,000 Kr. og samtidig er Renteindtægten af Kapitalformuen som anført gaaet ned med c. 50,000 Kr. Den saaledes foreliggende Tilstand viser klart, at Stiftelsen snart vil naa til Grænsen for, hvad den kan præstere, om der ikke udvises megen Forsigtighed ved nye Dispositioner, og det maa herved navnlig tages i Betragtning, at Forholdene — derunder de senere Aars overvældende Tilgang til Universitetet — sandsynligvis vil medføre nye Krav til ren pekuniær Støtte til Studenterne. Heraf følger, at Formaal som de heromhandlede maa træde i anden Række og kun kan fyldestgøres, forsaa vidt den almindelige Tilstand gør det tilraadeligt.

Som Forholdene lige for Øjeblikket stiller sig, forekommer det derhos Kvæsturen yderligere betænkeligt at indlade sig paa en mere vidtgaaende Bevilling end allerede foreslaaet. I indeværende Finansaar har nemlig Kommunitetet at udrede Ekstraudgifter til et samlet Beløb af c. 55,000 Kr., nemlig c. 23,000 Kr. til Studenterbespisningen og c. 32,000 Kr. til Dyrtidshjælp i Henhold til Lov af 30. Januar 1917. Da det for Finansaaret budgetterede Overskud kun er 59,894 Kr. 29 Øre, vil det ses, at der i 1917—18 ikke kan ventes Overskud, men tværtimod betydeligt Underskud, da Stiftelsen har haft den ved Opførelsen af Studiegaarden paa dragne Gæld at afvikle, og det er saa godt som givet, at Stiftelsen ogsaa i Finansaaret 1918—19 vil faa Underskud at bære. Dette beror paa, at der ogsaa i det kommende Finansaar maa regnes med Dyrtidsudgifter m. v. af tilsvarende Størrelse som i 1917—18, og at de afholdte Udgifter til Studiegaarden ogsaa vil gøre sig gældende i 1918—19, hvortil kommer, at der rimeligvis vil tilkomme nye Ekstraudgifter til Byggearbejder, navnlig til Kommunitetsbygningens Restaurering og Nyindretning. Det ses altsaa, at der aldeles ingen Anledning er for Stiftelsen til at paatage sig Ekstraudgifter, som ikke er strængt nødvendige, og som saadanne kan man efter Kvæsturens Formening ingenlunde betegne hverken den af Udvalget ønskede Udvidelse af Tidsrummet for Gymnastikkens Afholdelse eller den projekterede Fægteundervisning for kvindelige Studenter, men det forekommer forøvrigt Kvæsturen ikke usandsynligt, at man i Virkeligheden vil kunne opnaa noget mere end paaregnet med det oprindelige Budget for Studentergymnastikken, da Betalingen for Lærere — 5 Kr. i Timen — synes rigeligt beregnet og det ikke skulde synes umuligt at faa en ikke helt forsvindende Indtægt ind ved Udleje af Salen i de Timer, den ikke benyttes af Studenterne.

Idet man efter det saaledes anførte mener allerede nu at burde understrege, at Indførelse af Gymnastikundervisning og anden Legemsøvelse for Studenter i det mere omfattende Omfang, som synes at ligge indenfor Udvalgets Fremtidsplan, efter Kvæsturens Formening er en Opgave, der ikke kan magtes af Kommunitetet, men bør søges fremmet ved dertil sigtende Bevillinger under det Statskassen direkte vedrørende Budget, skal man i Henhold til foranstaaende Begrundelse udtale, at

man herfra ikke kan anbefale den af Udvalget foreslaaede yderligere Bevilling til Fremme af Studentergymnastikken, men maa henholde sig til den i Skrivelse herfra af 13. November f. A. fremsatte Indstilling om ved Ændringsforslag til Finanslovsforslaget for 1918—19 at søge bevilget et Beløb af 2500 Kr. som Bidrag fra Kommunitetet for Halvaaret fra 1. Oktober 1918 til 31. Marts 1919 til Leje af en Gymnastiksal og Honorar til Gymnastiklærere for Studenter.«

De saaledes i Sagen tilvejebragte Oplysninger fremsendtes derefter af Konsistorium til Undervisningsministeriet under 1. Februar 1918 med saalydende Skrivelse:

»Efter at Konsistorium i Skrivelse af 14. November f. A. havde forelagt det høje Ministerium Indstilling om en aarlig Bevilling paa 5000 Kr. under Kommunitetets Budget til Leje af en Gymnastiksal og Honorar til Gymnastiklærere for Studenter — dog saaledes, at der paa Finansloven for 1918—19 kun bevilgedes 2500 Kr. i dette Øjemed, idet det omhandlede Lejemaal først tager sin Begyndelse fra 1. Oktober 1918 at regne — har Ministeriet i Skrivelse af 19. December f. A. udbedt sig Konsistoriums Ytringer over den hermed tilbagefølgende, af Ministeriet fra Gymnastikinspektøren indhentede Erklæring, hvori den herfra udarbejdede Plan til Sagens Ordning foreslaas udvidet i forskellige Retninger, hvorved den ønskede Bevilling vilde blive forhøjet fra 5000 Kr. til 8000 Kr. Universitetets staaende Idrætsudvalg har i den ligeledes vedlagte Skrivelse af 23. f. M. afgivet Betænkning over dette Forslag, som Udvalget tiltræder, dog med forskellige Ændringer, saaledes at Bevillingen herefter vilde blive paa 6475 Kr. aarlig.

Universitetets Kvæstor, fra hvem man i Anledning af det saaledes foreliggende har indhentet den hermed følgende Udtalelse af 28. f. M., har imidlertid af økonomiske Grunde ikke ment at kunne anbefale, at man gaar udenfor Rammen af den af Universitetet først foreslaaede Ordning, og skønt Konsistorium vilde anse en Udvidelse af denne i det af Idrætsudvalget angivne Omfang for ønskelig, mener man dog overfor de af Kvæstor fremhævede vægtige Betæneligheder for Øjeblikket at maatte blive staaende ved det oprindelige Forslag, som man meget maa ønske fremmet ved 3. Behandling af Forslaget til Finansloven for 1918—19.«

I Skrivelse af 15. Februar 1918 meddelte Undervisningsministeriet, at det ommeldte Beløb af 2500 Kr. vilde blive søgt bevilget paa Finansloven for 1918—19, hvorhos Ministeriet under Hensyn til de af Kvæsturen fremsatte Bemærkninger om, at man muligvis vilde kunne opnaa noget mere end paaregnet paa det oprindelige Budget som Indtægt ved Studentergymnastikken, anmodede Konsistorium om at optage fornyede Forhandlinger med »Danske Studeters Idrætsraad« til Undersøgelse af, om ikke Budgettet kunde lægges saaledes, at der blev Raad til de af Gymnastikinspektøren foreslaaede og af Konsistoriums Udvalg tiltraadte Udvidelser, som ogsaa Ministeriet vilde finde meget ønskelige.

Den ommeldte Bevilling for Vinterhalvaaret 1918—19 paa 2500 Kr. blev derefter given paa Kommunitetets Budget for nævnte Finansaar, jfr. Rigsdagstidende for 1917—18, Tillæg B., Sp. 1645—48. Paa Finansloven for 1919—20 optoges Bevillingen med sit fulde Beløb af 5000 Kr. ligeledes paa Kommunitetets Budget under dettes Udgiftspost 22., jfr.

Rigsdagstidende for 1918—19, Tillæg A., Sp. 1693—94. Paa Finansloven for 1920—21 var Bevillingen ligeledes optaget paa Kommunitetets Budget, men paa Finansloven for 1921—22 overførtes denne Kommunitetets egentlige Formaal uvedkommende Bevilling til Universitetets Budget, hvor den under Udgiftspost ø. opførtes med det hidtilværende Beløb af 5000 Kr., jfr. Rigsdagstidende for 1920—21, Tillæg A., Sp. 1421—26.

I Anledning af Undervisningsministeriets nysnævnte Skrivelse af 15. Februar 1918 tilskrev Konsistorium under 3. Oktober 1918 Ministeriet, at det ikke var lykkedes at indgaa det planlagte Lejemaal med Studenterforeningen vedrørende den i Foreningsbygningen værende Gymnastiksal, idet Forretningslokalenævnet i København ikke vilde godkende den for Lejemalets Indgaaelse fornødne Opsigelse af den hidtilværende Lejer af Salen, Fru Leander Friis. Som Følge heraf var Grundlaget for hele den Ordning, hvorpaa den givne Bevilling hvilede, blevet saa væsentligt forrykket, at der ikke blot ikke i de første Aar vilde blive Mulighed for de i Ministeriets Skrivelse omhandlede Udvidelser, men at man endog i betydelig Grad maatte indskrænke det af Idrætsudvalget oprindeligt fremsatte Forslag.

I en følgende Aarvog vil der blive givet nærmere Oplysning om den Ordning, der iøvrigt er blevet truffet med Hensyn til Studentergymnastikken.

6. Understøttelse til »Akademisk Idrætsforening«.

(Journ. Nr. 142/1913, 146/1918 og 378/1919.)

I Skrivelse af 5. Oktober 1916 bifaldt Undervisningsministeriet i Overensstemmelse med Konsistoriums Indstilling i Skrivelse af 28. September s. A., at der af Kommunitetets Udgiftspost 10., Ekstraordinære Udgifter, for Finansaaret 1916—17 udbetaltes Akademisk Idrætsforening et ekstraordinært Tilskud paa 300 Kr. til de med Afholdelsen af et Idrætsstævne i København i Efteraaret 1916 med Lunds Universitets Gymnastik- og Idrætsforening forbundne Udgifter. Endvidere bifaldt Ministeriet ved Skrivelse af 27. Juni 1918, at der af Universitetets Udgiftspost 1., Forskellige løbende og ekstraordinære Udgifter, for 1918—19 ydedes Foreningen et ekstraordinært Tilskud paa 300 Kr. til Afholdelse af et Idrætsstævne i Sommeren 1918 med Studenter fra Lunds Universitet, hvilket Tilskud ved Ministeriets Skrivelse af 17. Maj 1919 suppleredes med et Beløb af 73 Kr. 51 Øre af samme Konto.

Under 15. Marts 1917 indsendte Idrætsforeningen Andragende om en aarlig Understøttelse. I Anledning heraf tilskrev Konsistorium d. 19. Juni s. A. Undervisningsministeriet saaledes:

»Som bemærket i Konsistoriums Skrivelse af 28. September f. A. har man efter de Oplysninger, der tidligere har foreligget for Konsistorium om Akademisk Idrætsforenings Virksomhed og Forhold i det hele, ikke hidtil ment at kunne gøre Indstilling om Bevilgelse af en af den nævnte Forening i adskillige Aar ansøgt aarlig Understøttelse. I det hermed følgende Andragende har Foreningen imidlertid paany anholdt om en aarlig Understøttelse til Fremme af dens Formaal, og da det herved er oplyst, at det sidst forløbne Aar foruden en fortsat Stigning i Antallet af

Foreningens Medlemmer har udvist en kendelig Fremgang i dens Virksomhed, der har haft smukke sportslige Resultater til Følge, maa Konsistorium, der principielt omfatter enhver Bestræbelse for Udbredelse af Sport og Friluftsliv blandt Studenterne med Sympati, nu finde det fuldt forsvarligt at anbefale, at denne Forening ligesom andre Foreninger med lignende Formaal opnaar et fast aarligt Tilskud af Kommunitetet til Afhjælpning af de økonomiske Vanskeligheder, der efter det oplyste virker hæmmende for Foreningens Arbejde.»

Paa Finansloven for 1918—19, jfr. Rigsdagstidende for 1917—18, Tillæg A., Sp. 1647—48, bevilgedes derefter under Kommunitetets Budget paa en ny Udgiftspost 21., et Beløb af 300 Kr. aarlig som Tilskud til Akademisk Idrætsforening.

I Anledning af et fra Akademisk Idrætsforening fremkommet Andragende om et Tilskud paa 400 Kr. til Hjælp til Dækning af Foreningens Udgifter ved den i September Maaned 1919 afholdte aarlige Idrætsmatch med Studenter ved Lunds Universitet, meddelte Undervisningsministeriet i Skrivelse af 25. Marts 1920, at det ikke saa sig i Stand til at yde noget Tilskud i det ansøgte Øjemed, hvorved henvistes til, at der af Bevillingen til danske Studenter Idrætsraad paa 2000 Kr. var ydet Idrætsforeningen et Tilskud paa 500 Kr.

7. Tilskud til »Danske Studenter Roklub« til Flytning af Klubbens Baadehus og til Opførelse af et nyt Klubhus i Kalkbrænderihavnen.

(Journ. Nr. 173/1919.)

I Anledning af et fra »Danske Studenter Roklub« under 15. Marts 1919 indgivet Andragende om et Tilskud paa 7500 Kr. til Hjælp til Dækning af Udgifterne ved Flytningen af Klubbens Baadehus og til Opførelse af et nyt Hus for Roerne, udtalte Universitetskvæsturen i Skrivelse af 21. s. M. følgende:

»Det er i det paagældende Andragende anført, at »Danske Studenter Roklub«, der er dannet ved en Sammenslutning af »Akademisk Roklub« og »Polyteknisk Roklub«, for Tiden har et Medlemsantal af ca. 300 aktive Roere og at dette Antal i den kommende Sommer kan ventes at blive forøget indtil mindst 375. Denne Roklub er saaledes ikke alene Landets største Roklub, men ogsaa den største akademiske Idrætsforening.

Den ommeldte stærke Forøgelse af Medlemsantallet har efter det i Andragendet udtalte nødvendiggjort det for Bestyrelsen at søge tilvejebragt bedre Lokaleforhold bl. a. saaledes, at der skaffes en Træningsbasis for de outriggerroende Kaproere. Man ønsker derfor at flytte det lille Baadehus, Klubben ejer i Kalkbrænderihavnen, ned i Gasværkshavnen, hvor der er gode Vilkaar for Træningen. Paa den ledigblivende Plads i Kalkbrænderihavnen er det da Tanken at opføre et nyt, stort og velindrettet Hus for Roerne, idet det paagældende Areal efter sin Beliggenhed er fortrinligt egnet som Basis for Motionsroning og for Idræt i fri Luft samt til Sol- og Søbade. Gennemførelsen af disse Planer vil med-

føre en samlet Udgift paa 32,500 Kr. Det allervæsentligste af dette betydelige Beløb er imidlertid allerede tilvejebragt ad privat Vej, idet forskellige Venner af Rosporten har sammenskuddt ialt 25,000 Kr. til Sagens Fremme. De resterende 7500 Kr. søges da nu bevilgede fra Universitetets og den polytekniske Lærestalts Side, og der er til Støtte for det i saa Henseende fremførte Andragende henvist til den store Betydning, det har for den studerende Ungdom at have let Adgang til i Fritiden at dyrke sund og dygtiggørende Idræt.

Det paagældende Andragende er paa det bedste anbefalet af Formanden for »Dansk Idrætsforbund« og af Direktøren for den polytekniske Lærestalt ligesom det, efter hvad der er meddelt Kvæsturen, vil blive varmt støttet af Universitetets staaende Idrætsudvalg. Ogsaa for Kvæsturens Vedkommende mener man at kunne give de saaledes fremsatte Anbefalinger sin fulde Tilslutning, idet man navnlig i Betragtning af den overordentlig store Velvilje, der fra privat Side er vist Sagen, finder det i høj Grad ønskeligt, om der ogsaa fra Universitetets og den polytekniske Lærestalts Side kunde gives et Tilskud til Gennemførelsen af dette Foretagende, der utvivlsomt har sin store Betydning for den akademiske Ungdom. Man kan derfor anbefale, at de til Sagens Realisation manglende 7500 Kr. søges tilvejebragt ved dertil sigtende Bevillinger under Universitetets og polyteknisk Lærestalts Budgetter, hvilket formentlig passende kunde ske saaledes, at der paa Universitetets Budget søges bevilget 5000 Kr. og under polyteknisk Lærestalts 2500 Kr.

I Henhold til det saaledes anførte skal man med Bemærkning, at Byggearbejdet helst skulde gennemføres snarest muligt og at det derfor vilde være meget ønskeligt, om de ansøgte Beløb kunde stilles til Raadighed paa Tillægsbevillingsloven for indeværende Finansaar, anbefale en Indstilling til Undervisningsministeriet om, at der ved Ændringsforslag til Forslaget om Lov om Tillægsbevilling for Finansaaret 1918—19 paa nye Udgiftsposter under Universitetets og polyteknisk Lærestalts Budgetter søges overordentlig bevilget under Universitetets Budget 5000 Kr. og under polyteknisk Lærestalts Budget 2500 Kr. som Tilskud fra disse Institutter til Flytning af Danske Studenters Roklubs nuværende Baadehus og til Opførelsen af et nyt Klubhus i Kalkbrænderihavnen.«

Med Tilslutning fra Universitetets staaende Idrætsudvalg fremsendte Konsistorium under 22. Marts 1919 Andragendet til Undervisningsministeriet med Indstilling som af Kvæsturen foreslaaet. Paa Tillægsbevillingsloven for 1918—19 bevilgedes derefter i det anførte Øjemed under Universitetets Budget 5000 Kr. og under den polytekniske Lærestalts Budget 2500 Kr., jfr. Rigsdagstidende for 1918—19, Tillæg B., Sp. 3855—56.

Under 15. Marts 1920 indsendte derefter Danske Studenters Roklub Andragende om, at der udover det paa Tillægsbevillingsloven for 1918—19 bevilgede Tilskud paa ialt 7500 Kr. fra Statens Side maatte blive stillet yderligere 15,500 Kr. til Raadighed til Imødegaaelse af et Underskud, som — uagtet det ad privat Vej i det heromhandlede Øjemed indsamlede Beløb var blevet forøget fra 25,000 Kr. til henved 42,000 Kr. — vilde fremkomme ved Opførelsen af Baadehuset, fordi Arbejds løn og Prisen paa Byggematerialer var steget langt udover, hvad der ved Udgifternes Kalkulering i sin Tid kunde paaregnes. Dette Andragende, der bl. a. var

anbefalet af Direktøren for den polytekniske Lærestanstalt og af Formanden for Universitetets staaende Idrætsudvalg, Professor, Dr. Faber, fremsendtes under 17. Marts 1920 til Ministeriet med Konsistoriums Tilslutning. I Henhold hertil bevilgedes paa Tillægsbevillingsloven for 1919—20 et yderligere Tilskud paa ialt 7500 Kr., nemlig 5000 Kr. under Universitetets og 2500 Kr. under den polytekniske Lærestanstalts Budget, jfr. Rigsdagstidende for 1919—20, Tillæg B., Sp. 3297—98. Endelig meddelte Undervisningsministeriet ved Skrivelse af 31. August 1920 efter stedfundne Forhandling med Folketingets Finansudvalg Tilladelse til, at der paa forventet Tillægsbevilling for Finansaaret 1920—21 udbetaltes 8000 Kr. som yderligere Tilskud til Dækning af Udgifterne ved det paagældende Byggearbejde, saaledes at Udgiften fordeltes med $\frac{2}{3}$ (5333 Kr. 34 Øre) paa Universitetets og $\frac{1}{3}$ (2666 Kr. 66 Øre) paa den polytekniske Lærestanstalts Budget, jfr. Rigsdagstidende for 1920—21, Tillæg A., Sp. 4093—94 og 4099—4100.

Af Statskassen ydedes saaledes til det ommeldte Formaal et Tilskud paa ialt 23,000 Kr., fordelt med 15,333 Kr. 34 Øre paa Universitetets og 7666 Kr. 66 Øre paa den polytekniske Lærestanstalts Budget.

8. Understøttelse til »Danske Studenters Idrætsraad«.

(Journ. Nr. 103/1918.)

Paa et Møde, som d. 12. Januar 1918 blev afholdt paa Universitetet mellem det af Konsistorium nedsatte staaende Idrætsudvalg og danske Studenters Idrætsraads Forretningsudvalg, blev det vedtaget at søge udarbejdet en Oversigt over de forskellige akademiske Idrætsforeningers pekuniære Status og tillige et Forslag om, hvorledes denne kunde søges forbedret. I denne Anledning indgav Forretningsudvalget under 1. Marts 1918 en Indstilling til Konsistoriums staaende Idrætsudvalg bl. a. gaaende ud paa Bevilgelsen af et aarligt Beløb paa 5000 Kr., som ønskedes stillet til Raadighed dels til Understøttelse for de forskellige Idrætsforeninger efter den dertil foreliggende Trang, derunder til at skaffe Studenter Kontingentfrihed, dels til Idrætsraadets almindelige Formaal. Med Hensyn til denne Indstilling udtalte Universitetskvæsturen i Skrivelse af 28. Maj 1918 bl. a. følgende:

»Det er i Forretningsudvalgets Andragende fremhævet, at de akademiske Idrætsforeninger forsaavidt arbejder under ugunstigere økonomiske Vilkaar end andre Idrætsforeninger som deres Medlemsbestand hovedsagelig bestaar af unge Mennesker, der kun i Studentertiden opholder sig i København, hvorfor de akademiske Foreninger maa savne det forholdsvis betydelige Antal af ældre Medlemmer, der for de almindelige Idrætsklubbers Vedkommende afgiver Støtte for Foreningerne af forskellig Art. De akademiske Klubber har derfor altid maattet kæmpe med Pengevanskeligheder og det heraf følgende stadige økonomiske Tryk formodes atter at have bevirket, at Studenteridræt her i Landet ikke har kunnet faa den Betydning for Studenterne, som den andetsteds har opnaaet. I Virkeligheden har nemlig kun et Mindretal af Studenterne sluttet sig til de forskellige akademiske Idrætsforeninger, og for at faa dette For-

hold ændret menes det nu nødvendigt gennem Tilskud at skaffe Foreningerne bedre økonomiske Kaar.

Med Hensyn til de forskellige akademiske Idrætsklubber er det oplyst, at *Akademisk Idrætsforening*, som beskæftiger sig med Atletik, Fægtning, Boksning og Svømning, tæller ca. 75 Medlemmer, der for de aktives Vedkommende svarer et Kontingent af 1 Kr. 25 Øre pr. Maaned foruden Ekstrakontingent for Boksning og Fægtning, og at Foreningen maa kæmpe med store økonomiske Vanskeligheder, saaledes at den f. Eks. har været forhindret i ved Agitation og Opvisninger at komme i Rapport til Studenterne udenfor en snævrere Kreds. Ogsaa *Danske Studenters Roklub*, der er dannet ved Sammenslutning mellem Akademisk Roklub og Polyteknisk Roklub, lider under Trykket af stadig Pengetrang, hvilket f. Eks. har ført til, at man hver Gang der har været Spørgsmaal om Anskaffelser af Materiel, Reparation af Baadehus, Rejser m. v., har maattet søge de fornødne Midler tilvejebragt ved Indsamling blandt Medlemmerne og hos Sportsvenner. Kontingentet er 24 Kr. om Aaret og Medlemsantallet gennemsnitlig 200, saaledes at Klubben er langt større end nogen anden Roklub i Landet. Med Hensyn til Klubbens Betydning for Studenternes Motion er det anført, at der sidste Aar er roet 8000—10,000 Ture. De *kvindelige Studenters Idrætsforening*, der dyrker Gymnastik, Fægtning, Tennis og Dans maa for Tiden kræve et meget højt Kontingent, ca. 60 Kr. aarlig. *Akademisk Boldklub* maa i Modsætning til de øvrige akademiske Idrætsforeninger betragtes som økonomisk sikret og Klubben arbejder i hvert Fald med et saa stort Budget, at Opnaaelsen af et mindre Tilskud vil være uden væsentlig Betydning for den. *Akademisk Skytteforening* kan derimod vel have Interesse i et Tilskud udover det, der allerede gives af Kommunitetets Midler, idet den til Bestridelse af Udgifterne til Gymnastik maa disponere over et betydeligt Beløb af Akademisk Skytteforenings andre Indtægter. For samtlige Foreninger gælder det iøvrigt, at de vil være interesserede i den Støtte, der paa anden Maade end gennem direkte Tilskud ifølge Forretningsudvalgets nedenommeldte Plan ønskes givet Idrætsforeningerne.

Som ovenfor anført formener Forretningsudvalget, at det Forhold, at kun et Mindretal af Studenterne har sluttet sig til Idrætsforeningerne, vil kunne ændres, naar der ydes disse passende økonomisk Hjælp og det er da i saa Henseende foreslaaet, at der i nævnte Øjemed søges bevilget en aarlig Sum af 5000 Kr. Da de enkelte Foreningers Behov kan variere stærkt fra Aar til Aar, er dette Beløb dog ikke tænkt fordelt med en konstant Sum til hver, men det er derimod foreslaaet overgivet til Forretningsudvalgets Administration, saaledes at en vis Del deraf anvendes dels til Uddeling af kontingentfri Pladser, hvilket formenes passende at burde ske til 10 pCt. af hver Forenings Medlemmer, dels til Tilskud til de Foreninger, der i det paagældende Aar maatte have særlig Brug for Tilskud, f. Eks. til Betaling af Gæld eller til Anskaffelse af Materiel. Den øvrige Del af Summen vilde kunne anvendes til Rejser til Idrætsstævner samt til Raadets almindelige Virksomhed med Hensyn til Agitation, Repræsentation overfor de tilsvarende Organisationer i Norge og Sverige, Administrationer m. v.

Som bekendt ydes der allerede fra Kommunitetets Side visse Bidrag

til Studenteridræt, idet der paa Finansloven for indeværende Finansaar er bevilget:

Paa Udgiftspost 4. c.	225 Kr.
til Udredelse af Halvdelen af Lønningen for en Fægtemester paa Regensen, jfr. Rigsdagstidende for 1916—17, Tillæg A., Sp. 1693—94.	
Paa Udgiftspost 9. som Tilskud til Akademisk Skytteforening ..	2000 »
hvoraf 1600 Kr. til Gymnastik, jfr. Rigsdagstidende for 1906—07, Tillæg A., Sp. 1205—06.	
Paa Udgiftspost 14. som Bidrag til Akademisk Roklub	600 »
hvoraf dog kun 300 Kr. udbetales i de Aar, i hvilke der ikke finder en Match Sted mellem de skandinaviske Roklubber, jfr. Rigsdagstidende for 1913—14, Tillæg B., Sp. 451—52.	
Paa Udgiftspost 21. som Tilskud til Akademisk Idrætsforening	300 »
jfr. Rigsdagstidende for 1917—18, Tillæg A., Sp. 1647—48, og	
Paa Udgiftspost 23. til Leje af en Gymnastiksal og Honorar til Gymnastiklærere for Studenter	2500 »
jfr. Rigsdagstidende for 1917—18, Tillæg B., Sp. 1645—48.	
	ialt. .... 5625 Kr.

Det sidstnævnte Tilskud angaar imidlertid kun Udgiften for Halvaaret fra 1. Oktober 1918 til 31. Marts 1919, idet Kommunitetets Tilskud til Leje af Gymnastiksal m. v. er beregnet til 5000 Kr. om Aaret, og dette Beløb kan formentlig ventes bevilget paa Finansloven for 1919—20. Der kan saaledes allerede nu gøres Regning paa, at der for Finansaaret 1919—20 af Kommunitetet skal udredes som Bidrag til Studenteridræt *ialt 8125 Kr.*

I Tilslutning hertil udtalte Universitetskvæsturen, at man under Hensyn til Kommunitetets alvorlige økonomiske Stilling ikke kunde anbefale, at der af denne Stiftelses Midler ydedes Bidrag til det anførte Formaal, og at det derfor maatte tilraades, at Sagen — saafremt der ikke paa anden Maade kunde skaffes Udvej for dens Fremme — indtil videre blev stillet i Bero.

Med Skrivelse af 17. Juni 1918 fremsendte Konsistorium Sagen til Undervisningsministeriet, idet det udtaltes, at man kunde være enig med Kvæsturen i, at det ansøgte Tilskud ikke burde udredes af Kommunitetets Midler. Under Hensyn til de i Andragendet givne Oplysninger om de store økonomiske Vanskeligheder, hvorunder de fleste akademiske Idrætsforeninger virker, mente Konsistorium dog i Overensstemmelse med den Stilling, som baade Universitetets staaende Idrætsudvalg og Konsistoriums Udvalg til forberedende Behandling af Bevillingssager havde taget til Sagen, at Andragendet burde fremmes, og det anbefalede derfor, at den ansøgte Bevilling paa 5000 Kr. aarlig optoges paa Finanslovsforslaget for 1919—20 paa en særlig Konto under Universitetets Budget.

Paa Finansloven for 1919—20, jfr. Rigsdagstidende for 1918—19, Tillæg A., Sp. 1417—18, bevilgedes derefter paa en ny Udgiftspost p. under Universitetets Budget et Beløb af 2000 Kr. som Understøttelse til danske Studenters Idrætsraad, hvoraf 1000 Kr. til Ministeriets Disposition til Sportsklubber efter Trang.

9. Sommerlejr for Studenter.

(Journ. Nr. 244/1920.)

I Sommeren 1920 oprettedes med Understøttelse fra Universitetet under Ledelse af Lærer ved Studenter-Gymnastiken N. C. D. Petersen en Sommerlejr ved Vemmingbund i Sønderjylland. Lejren blev organiseret som en Teltlejr, i hvilken Deltagerne selv maatte sørge for hele Lejrens Drift. Iøvrigt var Foretagendet anlagt paa, at der kunde leves et udpræget Friluftsliv under Former, der kunde udvikle Sundhed og kammeratligt Sammenhold. Deltagelse stod aaben for Studerende ved Universitetet.

Der afholdtes 3 Lejrperioder hver paa 10 Dage, nemlig 8.—17 Juli, 18.—27. Juli og 28. Juli —6. August. Betalingen var bestemt til 40 Kr. for 10 Dages Ophold i Lejren.

10. Dansk Studiefond.

Rentefrit Laan til Fonden af Kommunitetets Midler.

(Journ. Nr. 313/1916 og 112/1920.)

De ved Dansk Studiefonds konstituerende Møde d. 28. April 1913 vedtagne Love for Fondet ændredes d. 22. September 1916.

Til at tiltræde det i Lovenes § 5 ommeldte Repræsentantskab paa Universitetets Vegne valgte den akademiske Lærerforsamling i sit Møde d. 26. Oktober 1916 Professor, Dr. jur. Munch-Petersen, der derefter stadig har været Universitetets Repræsentant i Fondens Bestyrelse.

I Henhold til et fra Studiefondens Bestyrelse derom indgivet Andragende af 31. December 1919, der var anbefalet af Bestyrelseskomitéen for Kommunitetets Stipendievæsen og af Universitetskvæsturen i Skrivelser af 13. og 17. Februar 1920 og som var indsendt til Undervisningsministeriet med Konsistoriums Tilslutning i Skrivelse af 19. s. M., optoges paa Tillægsbevillingsloven for 1919—20, jfr. Rigsdagstidende for 1919—20, Tillæg A., Sp. 3519—20, paa Kommunitetets Budget under Indtægtspost 2., Renter af Kapitalformuen, saalydende Tekstanmærkning:

»Til Dansk Studiefond kan der udredes et midlertidigt rentefrit Laan paa 10,000 Kr. til Udlaan til Studerende ved Universitetet og den polytekniske Læreanstalt. Laanet bliver at tilbagebetale, naar Dansk Studiefonds økonomiske Forhold tillader Tilbagebetaling uden at svække Fondens Virksomhed.«